

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Ekonomická fakulta

Nové trendy v licencování audiovizuálního obsahu v MSP

Diplomová práce

Studijní program: N6209 – Systémové inženýrství a informatika

Studijní obor: 6209T021 – Manažerská informatika

Autor práce: **Bc. Tomáš Kvapil**

Vedoucí práce: Ing. Petr Weinlich, Ph.D.

New trends in licensing of audiovisual content in SME

Master thesis

Study programme: N6209 – System Engineering and Informatics

Study branch: 6209T021 – Managerial Informatics

Author: **Bc. Tomáš Kvapil**

Supervisor: Ing. Petr Weinlich, Ph.D.

Tento list nahradte
originálem zadání.

Prohlášení

Byl jsem seznámen s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Diplomovou práci jsem vypracoval samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé diplomové práce a konzultantem.

Současně čestně prohlašuji, že tištěná verze práce se shoduje s elektronickou verzí, vloženou do IS STAG.

Datum:

Podpis:

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Bc. Tomáš Kvapil
Osobní číslo: E15000549
Studijní program: N6209 Systémové inženýrství a informatika
Studijní obor: Manažerská informatika
Název tématu: Nové trendy v licencování audiovizuálního obsahu v MSP
Zadávací katedra: Katedra informatiky

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Autorské právo v MSP
2. Licence a její druhy
3. Možnosti v licencování audiovizuálního obsahu
4. Licencování audiovizuálního obsahu v MSP na Liberecku
5. Závěrečné shrnutí a doporučení

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: 65 normostran

Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

VINAŘ, Josef, Irena ŽANTOVSKÁ, Helena CHALOUPKOVÁ, Adéla FALADOVÁ, Roman KOŘÁN, Ivan BARTOŠ, Rick FALKVINGE a Cory DOCTOROW. Autorské právo. 2015: sborník č. 3/2015.: Medias res, 2015. ISBN 978-80-87957-05-9.

ČADA, Karel. Chránit / nechránit, to je otázka: výsledky výzkumu a vývoje, jejich ochrana a komercializace. Plzeň: Alevia, 2014. ISBN 978-80-905538-0-4.

GOLDSTEIN, Paul and P. B. HUGENHOLTZ. International copyright: principles, law, and practice. 2nd ed. Oxford: Oxford University Press, 2010. ISBN 978-0-19-973710-9.

Elektronická databáze článků ProQuest (knihovna.tul.cz).

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Petr Weinlich, Ph.D.

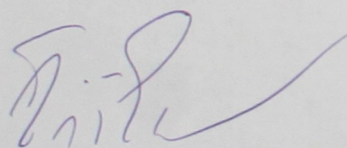
Katedra informatiky

Konzultant diplomové práce:

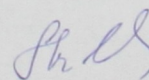
Mgr. Tomáš Lengál

Datum zadání diplomové práce: 31. října 2016

Termín odevzdání diplomové práce: 31. května 2018

prof. Ing. Miroslav Žížka, Ph.D.
děkan

doc. Ing. Jan Skrbek, Dr.
vedoucí katedry

V Liberci dne 31. října 2016

Poděkování

Rád bych tímto poděkoval vedoucímu práce Ing. Petru Weinlichovi, Ph.D. za pomoc a cenné připomínky při vedení této diplomové práce. Rád bych také poděkoval všem respondentům, kteří se zúčastnili dotazníkového šetření. Dále děkuji rodině, blízkým přátelům a přítelkyni za ohromnou podporu nejen při psaní diplomové práce, ale i během celého studia.

Anotace

Hlavním obsahem diplomové práce je autorské právo a licencování audiovizuálních děl. V práci je z počátku popsáno a definováno autorské právo a pojmy s ním spjaté. Dále je v práci popsána licence obecně, princip užití, rozdělení či omezení. Zmíněny jsou také typy veřejných a svobodných licencí typu Creative Commons. V návaznosti na licence jsou popsány a porovnány možnosti a trendy malých a středních podniků v licencování audiovizuálního obsahu. V praktické části se autor zabývá licencováním audiovizuálního obsahu v MSP na Liberecku. V poslední kapitole je celá problematika shrnuta a zmíněna jsou i doporučení autora pro MSP ohledně užití hudby.

Klíčová slova

Autorské právo, autorský zákon, audiovizuální dílo, copyright, Creative Commons, fair use, licence, svobodná hudba

Annotation

NEW TRENDS OF LICENSING OF AUDIOVISUAL CONTENT IN SME

The main content of this diploma thesis is a concept of copyright and licensing of audiovisual content in SMEs. The copyright and terms connected with it such as authorship, restrictions or protection of copyright are described in the thesis. A term often used in digital age, Fair use, is also mentioned. Then, license in general, its principles, divisions or limitations are described. Practical part is about the possibilities and trends of small and medium enterprises to license audiovisual content. The last part of the thesis analyzes licensing of SMEs in Liberec.

Key Words

Author's work, audiovisual content, Copyright, Creative Commons, Fair use, Free music, Licensing, SME

Obsah

Anotace	7
Seznam zkratek.....	10
Seznam tabulek	11
Seznam obrázků.....	12
Úvod	13
1. Autorské právo	14
1.1 Autorské dílo.....	15
1.1.1 Zvukové a zvukově obrazové dílo.....	16
1.2 Autorství.....	16
1.3 Vznik autorského práva.....	16
1.4 Omezení autorského práva.....	17
1.4.1 Fair Use	17
1.5 Ochrana autorského práva.....	18
1.6 Kritika autorského práva v ČR	18
1.7 Autorské právo v MSP.....	20
1.7.1 Veřejná produkce.....	20
1.7.2 Komerční užití	20
1.7.3 MSP	21
2. Autorskoprávní licence	23
2.1 Zákonné licence	23
2.2 Smluvní licence	23
2.2.1 Licenční smlouva.....	24
2.2.2 Výhradní a nevýhradní licence	24
2.3 Svobodná licence	24
2.3.1 Creative Commons	25
2.3.2 Copymarket	29
3. Možnosti a trendy licencování audio obsahu	32
3.1 Kolektivní správa	33
3.1.1 OSA.....	34
3.1.2 INTERGRAM	36
3.1.3 DILIA	36
3.1.4 OAZA	37

3.1.5	OOA-S	38
3.1.6	GESTOR	38
3.1.7	Soudní kauzy spjaté s kolektivními správci	39
3.1.8	Kritika kolektivních správců	41
3.2	Svobodná hudba	43
3.2.1	Internetová komerční rádia	44
3.2.2	Další možnosti	46
3.3	Finanční porovnání	46
3.3.1	Kolektivní správci	47
3.3.2	Internetová komerční rádia	49
3.4	Případové studie	50
3.4.1	Případová studie I	51
3.4.2	Případová studie II	53
3.4.3	Případová studie III	55
3.4.4	Shrnutí výsledků případových studií	57
4.	Možnosti a trendy v licencování audiovizuálního obsahu	58
4.1	Kolektivní správa	59
4.1.1	O2 TV Bussiness	60
4.2	Alternativy	62
4.2.1	IS Media Televize	62
4.2.2	Poskytování vlastního obsahu	63
5.	Licencování na Liberecku	64
5.1	Nastolení hypotéz	64
5.2	Dotazníkové šetření	65
5.2.1	Cíl dotazníkového šetření	65
5.2.2	Průběh dotazníkového šetření	65
5.3	Výsledky dotazníkového šetření	66
5.3.1	První hypotéza	67
5.3.2	Druhá hypotéza	68
5.3.3	Třetí hypotéza	69
5.3.4	Výsledky nespokojenosti s kolektivními správci	71
5.4	Zhodnocení výsledků	73
6.	Závěrečné shrnutí a doporučení	74
6.1	Shrnutí problematiky autorského práva	74
6.2	Licencování zvukového obsahu v MSP	74

6.2.1 Shrnutí kolektivní správy	75
6.2.2 Licencování svobodné hudby	78
6.3 Licencování audiovizuálního obsahu v MSP	80
6.3.1 Alternativy ke kolektivním správcům	81
Závěr	83
Seznam použité literatury	85
Seznam příloh	89

Seznam zkratek

CC	Creative Commons
CD	Compact Disk
ČT	Česká televize
Dilia	Občanské sdružení DILIA – divadelní, literární a audiovizuální agentura
Dílo	Autorsky chráněné dílo
DP	Diplomová práce
DPH	Daň z přidané hodnoty
ESD	Evropský soudní dvůr
Gestor	GESTRO - ochranný svaz autorský z.s.
HD	High definition
Intergram	INTERGRAM- nezávislá společnost výkonných umělců a výrobců zvukových a zvukově obrazových záznamů, z. s.
Kč	Koruna česká
MSP	Malý a střední podnik
MTV	Music Television
OAA-S	Ochranná organizace autorská - sdružení autorů děl výtvarného umění, architektury a obrazové složky audiovizuálních děl, z.s.
OAZA	Ochranná asociace zvukařů – autorů, z.s.
OSA	Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním, z. s.
SMS	Short message service
TUL	Technická univerzita v Liberci
TV	Televize
VP	Veřejná produkce

Seznam tabulek

Tabulka 1-MSP.....	21
Tabulka 2-Počet podniků v Libereckém kraji	22
Tabulka 3-Sazebník-OSA.....	47
Tabulka 4-Sazebník odměn-Intergram	48
Tabulka 5-Souhrnný sazebník odměn-Intergram	48
Tabulka 6 Sazebník–Jamendo	49
Tabulka 7-Sazebník–IS Media	50
Tabulka 8-Případová studie I-Poplatky kolektivním správcům	51
Tabulka 9-Případová studie I - Porovnání možností	52
Tabulka 10-Případová studie II-Poplatky kolektivním správcům.....	53
Tabulka 11-Případová studie II-Porovnání možností.....	54
Tabulka 12-Případová studie III-Poplatky kolektivním správcům.....	55
Tabulka 13-Případová studie III-Porovnání možností.....	56
Tabulka 14-Shrnutí případových studií	57
Tabulka 15-Výše poplatků za audiovizuální obsah.....	60

Seznam obrázků

Obrázek 1-Celosvětové logo autorského práva	15
Obrázek 2-Logo České pirátské strany.....	19
Obrázek 3-Logo společnosti Creative Commons.....	25
Obrázek 4-Logo Copymarket.cz.....	30
Obrázek 5-Logo Českého rozhlasu	32
Obrázek 6-Roman Strejček - Předseda představenstva OSA	35
Obrázek 7-Logo kampaně České pirátské strany	44
Obrázek 8-Logo Jamendo.com.....	45
Obrázek 9-Logo IS Media	45
Obrázek 10-Logo České televize.....	58
Obrázek 11-O2 TV Bussiness–Liberecký kraj	61
Obrázek 12-Ukázka IS Media Televize.....	62
Obrázek 13-Zúčastněné podniky	66
Obrázek 14-Poměr podniků hrajících hudbu.....	67
Obrázek 15-Poměr možností licencování hudby.....	68
Obrázek 16-Znalost svobodné hudby	69
Obrázek 17-Svobodná hudba.....	70
Obrázek 18-Znalost pojmů	71
Obrázek 19-Systém výpočtu poplatků kolektivních správců	71
Obrázek 20-Důvody k neprovozování hudby.....	72

Úvod

Hlavním tématem diplomové práce je licencování audiovizuálního obsahu v malých a středních podnicích (dále jen MSP). Cílem je seznámit čtenáře s licencováním hudby a audiovizuálního obsahu v MSP a nabídnout několik doporučení a možností řešení.

Práce se z velké části zabývá oblastí autorského práva a duševního vlastnictví. Jsou představeny pojmy s problematikou spojené, jako je autorské dílo a jeho ochrana, vznik a definice autorství a další. Dále navazuje definování licencí, především k čemu v autorském právu slouží a jaké druhy licencí se v právním řádu uplatňují. Zmíněn je i novodobý projekt Creative Commons, který podporuje šíření kultury pomocí svobodných licencí.

Poté následuje výčet a porovnání možností licencování audio a audiovizuálního obsahu pro MSP. Popsán je nástroj kolektivní správa a její jednotliví zástupci. Ti zastupují autory, nabízejí autorsky chráněný obsah a podporují tak jeho šíření. Ke kolektivní správě je pak nabídnuta alternativa užití hudby v MSP. Tou je užití svobodné hudby. V práci je pak zanalyzováno několik možností jejího řádného užití.

V praktické části práce je provedeno dotazníkové šetření na Liberecku. To je zaměřené na problematiku licencování audiovizuálního obsahu v MSP. V závěrečné části práce jsou shrnuty nejdůležitější informace a udělena doporučení ohledně dané problematiky.

1. Autorské právo

Autorské právo je s dalšími právy s ním souvisejícími řazeno mezi práva duševního vlastnictví a je obsahem zákona č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, a je širší součástí zákona občanského (dále jen autorský zákon).

Dle §1 tento zákon upravuje:

- Práva autora k jeho dílu
- Práva související s právem autorským:
 - Práva výkonného umělce k jeho uměleckému výkonu
 - Právo výrobce zvukového záznamu k jeho záznamu
 - Právo výrobce zvukově obrazového záznamu k jeho záznamu
 - Právo rozhlasového nebo televizního vysílatele k jeho původnímu vysílání
 - Právo zveřejnitel k dosud nezveřejněnému dílu, ke kterému uplynula doba trvání majetkových práv
 - Právo nakladatele na odměnu v souvislosti se zhotovením rozmnožiny jím vydaného díla pro osobní potřebu
- Právo pořizovatele k pořízené databázi
- Ochranu práv podle tohoto zákona
- Kolektivní správu práv autorských a práv souvisejících s právem autorským [1]

Práva autora lze rozdělit do dvou skupin, kterými jsou práva osobnostní a práva majetková. Osobnostní právo se vztahuje výhradně na osobu autora a není možné jej převést na jinou osobu (například dědičným procesem po úmrtí autora). Se smrtí autora tedy jeho osobnostní právo zaniká, avšak autorství jako takové nikoliv. Ani po smrti autora tedy nelze nakládat s dílem tak, aby byla snižována jeho hodnota. I nadále se musí dodržovat pravidla užití autorsky chráněných děl, jako je například uvádění skutečného autora. Příkladem osobnostního práva je právo autora rozhodnout o zveřejnění jeho díla. [1]

Majetková práva jsou na rozdíl od práv osobnostních převoditelná na jinou osobu. Jedná se o taková práva, která zjednodušeně řečeno zajišťují autorovi (potažmo jiné osobě) finanční zisky získané na základě udělení oprávnění k užití svého díla jiným subjektům.

Majetková práva musí trvat po dobu autorova života a následně minimálně 50 let po jeho smrti. V České republice se uplatňuje doba 70 let. V případě, kdy se jedná o spoluautorství, se lhůta ochrany těchto práv vztahuje ke smrti posledního ze společných autorů. Dílo, jehož lhůta po smrti autora vyprchá, se nazývá volné dílo. [1]

Obrázek 1-Celosvětové logo autorského práva

Zdroj: <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/b/b0/Copyright.svg/1024px-Copyright.svg.png>

1.1 Autorské dílo

Autorské dílo je předmětem autorského práva a dle §2 ods. 1 dělíme díla na díla literární, na jiná umělecká díla a na díla vědecká. Za autorské dílo (dále jen „dílo“) je pak považován takový počín, který je jedinečným výsledkem snahy autora a musí být vyjádřen objektivní formou (na papíře, zvukový záznam, elektronická podoba atd.). Díla se dále dělí dle své podstaty na díla slovesná, hudební, dramatická, audiovizuální a mnoho dalších. Dílem dle §2 odst. 6 není zejména námět díla sám o sobě, denní zpráva nebo jiný údaj sám o sobě, myšlenka, postup, princip, metoda, objev, vědecká teorie, matematický a odborný vzorec, statistický graf a podobný předmět sám o sobě. [2]

1.1.1 Zvukové a zvukově obrazové dílo

Za zvukové dílo se považuje hudba, ať už s textem či bez textu. Za autora takového díla se považuje skladatel. Audiovizuální dílo, neboli zvukově obrazové dílo, je takové, které vzniklo jako sled obrázků a zobrazí se tedy jako pohyblivý obraz. Audiovizuální dílo může obsahovat i zvukovou stopu, ale není to podmínkou. Za audiovizuální dílo lze tedy považovat reklamy, filmy, zprávy, videoklipy, záznamy sportovních utkání a podobně. Za autora takového díla se označuje režisér. [1]

1.2 Autorství

Autem díla je fyzická osoba, která dílo vytvořila a jejíž jméno se z pravidla uvádí na díle a je s ním spojováno. Za jména autora lze použít pseudonym či dokonce anonym. V těchto případech není povoleno bez souhlasu autora jeho pravé jméno prozradit a je nutné uvadět anonym či pseudonym. Pokud se tedy autor anonymního nebo pseudonymního díla veřejně neprohlásí, musí být zastupován jinou osobu, a to většinou takovou, která dílo zveřejnila. V případě vzniku spoluautorského díla dvou a více autorů přísluší autorské právo všem autorům stejnou mírou. Spoluautorem však není fyzická osoba, která ke vzniku díla pomohla radou technickou, administrativní či odbornou, a ani taková osoba, která dala podnět k vytvoření díla. O tom, jak bude s dílem spoluautorů nakládáno, rozhodují všichni spoluautoři jednomyslně. V případě, že jeden ze spoluautorů brání většinovému názoru o nakládání s dílem, mohou se zbylí spoluautoři domáhat ochrany soudem. [1]

1.3 Vznik autorského práva

Veškerá autorská práva k dílu vznikají okamžikem, kdy je dílo zveřejněno v jakékoliv vnímatelné podobě. Za zveřejnění považujeme veřejné přednesení, vydání či například zpřístupnění díla veřejnosti. Ke vzniku tedy není potřeba, aby bylo dílo formálně uveřejněno. Zničením či jiným poškozením díla žádná autorská práva nezanikají. Vlastník či jiný uživatel díla či věci, jejímž prostřednictvím je dílo vyjádřeno, není ze zákona povinen udržovat toto dílo a chránit ho před případným zničením. [2]

1.4 Omezení autorského práva

Omezení autorského práva jsou dovelena jen ve výjimečných případech. Ty jsou vymezeny tak, aby co nejmenší měrou zasahovaly do práv autora. Jedním z takových omezení je volné užití. Za užití díla se se dle §30 o volných užitích nepovažuje užití pro osobní potřebu: to neplatí pro zhotovení rozmnoženiny počítačového programu či elektronické databáze nebo rozmnoženiny či napodobeniny díla architektonickou stavbou. Do autorského práva tak nezasahuje nikdo, kdo pro svou osobní potřebu vytvoří napodobeninu díla, ta však musí být zřetelně označena. [1]

1.4.1 Fair Use

S ochranou autorského práva v digitální době se často pojí termín Fair use. V zákoně má podobný účel volné užití či bezúplatná zákonná licence, ale koncept je rozdílný. Fair use, česky řádné užití, je součástí americké legislativy autorského práva a vyskytuje se v obdobném znění i v legislativách dalších zemí světa. Ve Velké Británii se označuje termínem Fair dealing. [3]

Fair use, při dodržení určitých pravidel a specifických podmínek, dovoluje využít chráněné dílo bez souhlasu autora, například za účelem kritiky, komentáře, parodie, výuky či výzkumu.

K tomu, aby se jednalo o Fair use, stačí výrazně pozměnit původní dílo. Nově vzniklé dílo se tak od původního musí výrazně lišit přidanou hodnotou. Nové dílo pak musí mít nový význam a od díla původního musí být jednoznačně rozeznatelné.

V českém právním prostředí však není termín Fair use definován, a tudíž je změna autorsky chráněného díla považována za porušení autorských práv autora původního díla. [2]

1.5 Ochrana autorského práva

Jedním z hlavních cílů autorského zákona je zajistit ochranu autorských práv autorů děl. Každému autorskému dílu hrozí neoprávněné užití, mezi je dle § 44 odst. 1 autorského zákona řazeno:

- a) odstranění nebo změna jakékoli elektronické informace o identifikaci práv k dílu bez svolení autora
- b) rozšiřování rozmnoženiny díla bez svolení autora
- c) sdělování díla veřejnost, u něhož byly pozměněny elektronické informace o identifikaci práv k dílu pozměněny nebo odstraněny bez svolení autora [1]

Do práva autorského také zasahuje ten, kdo pro své dílo používá názvu či jiných úprav uplatněných jiným autorem pro dílo stejného druhu, jestliže by zde mohlo dojít k riziku, že by díla byla zaměněna.

Pokud bylo do autorových práv zasaženo jednou z uvedených možností, může se dle autorského zákona domáhat několika věcí. Jednak se může u jakéhokoliv svého díla domáhat určení svého autorství. Dále může požádat o zákaz ohrožení svého autorského práva, a to zejména zákazem neoprávněné výroby, neoprávněné rozmnoženiny či napodobeniny díla. V případě neoprávněně zhotovené rozmnoženiny se může autor domáhat sdělení údajů o původu takového díla, o způsobu či rozsahu užití a o totožnosti osob s takovou rozmnoženinou spojených. V případě zasažení do svého práva se dále může domáhat odstranění následků, a to zejména stažení či dokonce zničení neoprávněně zhotovené rozmnoženiny nebo napodobeniny díla. V neposlední řadě má takto poškozený autor právo na poskytnutí zadostiučinění na způsobenou újmu. Za zadostiučinění se považuje minimálně omluva, případně peněžní částka, kterou určí soud, který přihlédne ke všem okolnostem, za kterých k zásahu do práv autora došlo. [4]

1.6 Kritika autorského práva v ČR

Autorské právo se vystavuje s nástupem sociálních sítí a masového využívání internetu čím dál větší kritice, a to nejen v zahraničí, ale i v ČR. Mnoho kritiků se domnívá, že autorský

zákon v 21. století zdaleka neplní účel, ke kterému byl stvořen. Asi nejznámějším tuzemským sdružením kritizující současný autorský zákon je Česká pirátská strana. Té například vadí nadměrný systém copyrightu, který dává komerčním firmám velkou moc rozhodovat o tom, kdo bude mít přístup k dílům. Pirátům na současném nastavení autorského práva vadí, že stále upřednostňuje zisk vydavatelů nad přístupem veřejnosti ke kultuře a vzdělání. Dále se staví proti sledování a porušování soukromí uživatelů, které je velkou součástí ponucování a postihování porušení autorského zákona. Názor strany zachycuje úryvek z webových stránek [5]:

„Celkově shrnuto nám vadí, že současný copyright nechrání autory před nakladateli, ale slouží k postihování uživatelů, vybírání poplatků od soukromých subjektů a prosazování hlavního proudu šoubyznysu, a přitom ohrožuje naše občanská práva na soukromí a svobodu projevu.“

Obrázek 2-Logo České pirátské strany

Zdroj: <http://skutecnosti.cz/wp-content/uploads/2014/04/pir%C3%A1ti.png>

Další oblastí velké kritiky, například ze strany uživatelů YouTube či amatérských umělců, je absence již zmíněného Fair Use v autorském zákoně. Ve mnoha jiných zemích je možné využívat autorská díla tak, že lze jejich část vzít a libovolně ji upravit natolik, že výsledný počin je rozeznatelný od díla původního. Tento proces je u nás však stále považován za porušení autorských práv. Není tedy možné vytvořit remix písničky, parodii na film či reklamu bez toho aniž by bylo získáno povolení od autora díla či nositele práv. Dle youtuberské komunity a České pirátské strany absence Fair Use v autorském zákonu zamezuje obohacení kultury. [5]

1.7 Autorské právo v MSP

Autorské právo platí pro všechny subjekty stejně, ať už se jedná o osoby fyzické či právnické. Rozdíl v platnosti práva nečiní ani velikost podniků. Pro účely diplomové práce budou vymezeny pojmy spjaté s užitím hudby pro MSP.

Pojmy, které je nutné definovat, a které jsou spjaté s autorským právem a užitím hudby v podnicích, jsou v zásadě dva. Jedná se o veřejnou produkci a o komerční užití.

1.7.1 Veřejná produkce

Veřejná produkce souvisí s hraním hudby v prostorách podniku. Není však nijak vymezena či definována v autorském zákoně, a proto je její výklad často rozdílný. Nejčastější výklad pojmu se spojuje s reprodukcí hudby ve veřejných prostorách. Pokud v podniku hraje hudba, dá se to považovat za veřejnou produkci. Pokud hraje hudba v obytných prostorách pro osobní užití, o veřejnou produkci se nejedná. V případě, že se jedná o veřejnou produkci, je nutné ji licencovat u odpovídajících subjektů. [6]

1.7.2 Komerční užití

I výklad pojmu komerční užití je nejednoznačný. Slovo komerční je spojené s oblastí obchodu a evokuje tak sounáležitost s penězi. Za komerční se tedy často považuje takové užití díla, které má uživateli přinést nějaké obohacení, ideálně zisk. Pomyslná hranice, kdy lze užití označit za komerční, a kdy už se o takové užití nejedná, je obtížně definovatelná.

Za komerční užití lze bezesporu považovat hudbu reprodukovanou na diskotékách či plesech. Na tyto akce se platí vstupné a hudba je jedním z hlavních lákadél a součástí takových akcí. Pak nastává otázka, zda je reprodukce hudby například u kadeřnice také komerčním užitím. Žádné vstupné se na poslech hudby nevybírání a zákazníci by zřejmě do salónu přišli, i kdyby tam žádná hudba nehrála. V praxi se takové užití díla za komerční nepovažuje. Za komerční užití se v praxi nepovažuje ani užití hudby v restauračních prostorách k dotvoření atmosféry v podniku.

Diplomová práce se týká licencování hudby v MSP, a proto je nutné MSP definovat.

1.7.3 MSP

Do kategorie MSP se řadí drobné, malé a střední podniky, viz Tabulka 1.

Tabulka 1-MSP

Definice MSP			
	Drobný podnik	Malý podnik	Střední podnik
Počet zaměstnanců	méně než 10	méně než 50	méně než 250
Maximální obrat	2 mil. EUR	10 mil. EUR	50 mil. EUR

Zdroj: vlastní

Za MSP se označují podniky, které mají méně než 250 zaměstnanců a roční obrat maximálně 50 mil. EUR. Jakmile není jedna z podmínek dodržena, nejedná se o MSP. [7]

MSP tvoří významnou kategorií podniků ve vyspělých zemích. I pro českou společnost jsou velice důležité. Podle informací Ministerstva průmyslu a obchodu je v České republice přes 1 milion MSP. Dohromady zaměstnávají téměř 60% zaměstnanců. Zajímavý je i údaj vypovídající o tom, že podíl MSP na počtu aktivních podnikatelských subjektů byl v roce 2015 přes 99% a společně tvořily přes 54% podílu přidané hodnoty. [8]

Praktická část diplomové práce se zabývá licencováním audio a audiovizuálního obsahu v MSP na Liberecku. Za tímto účelem jsou zmíněny údaje Českého statistického úřadu vypovídající o počtu MSP v Liberci.

Tabulka 2-Počet podniků v Libereckém kraji

**Ekonomické subjekty se zjištěnou aktivitou se sídlem
v okresech Libereckého kraje k 31. 12. 2016**

	Liberecký kraj	v tom okres			
		Česká Lípa	Jablonec nad Nisou	Liberec	Semily
Registrované subjekty celkem	54 016	10 290	11 506	21 845	10 375
podle počtu zaměstnanců:					
neuvedeno	9 281	1 736	1 853	4 115	1 577
bez zaměstnanců	35 215	6 778	7 725	13 576	7 136
1–9 (mikropodniky)	7 570	1 421	1 545	3 304	1 300
10–49 (malé podniky)	1 488	269	295	642	282
50–249 (střední podniky)	388	73	76	170	69
250 a více (velké podniky)	74	13	12	38	11

Zdroj: <https://www.czso.cz/documents/11260/52395591/tab1.xlsx/e8f1003c-bfb8-4943-a7ab-40e4a7b22c10?version=1.1>

Z Tabulky 2 lze vyčíst počet podniků jednotlivých kategorií v Libereckém kraji. V Liberci působí 1913 subjektů spadajících do kategorie MSP. [9]

Žádný údaj statistického úřadu není schopen poskytnout přehled o počtu prodejen těchto podniků, v kterých probíhalo dotazníkové šetření.

2. Autorskoprávní licence

Ve vztahu k autorskému právu se často pojí termín licence. Obecně jsou licence chápány jako povolení či udělení oprávnění k určité činnosti. V autorském právu pomocí licenčních smluv uděluje autor díla (či nositel majetkových práv na dílo) oprávnění třetí straně k využití jeho díla. Osoba odlišná od autora tedy může využívat autorského díla na základě licenční smlouvy, a dále v případech stanovených autorským zákonem. Autorský zákon totiž v několika specifických případech stanovuje použití autorských děl i jinak než na základě licenčních smluv. Jedná se o volná užití a bezúplatné zákonné licence. [1]

2.1 Zákonné licence

Zákonné licence jsou specifické v tom, že je autor nesjednává s třetí osobou, ale jedná se o specifické případy, kdy vydání takových licencí upravuje příslušný zákon, v tomto případě zákon autorský. Pokud chce například třetí osoba citovat část autorova díla, je mu to umožněno. Musí však uvést jméno autora a název díla. Citují se většinou jen vyňatky z děl, v ojedinělých případech však i celá drobná díla. Další využívanou zákonnou licencí je užití díla umístěného na veřejném prostranství. Je tedy možné kresbou, fotografií, filmem nebo jakoukoli jinou uměleckou formou zachytit či vyjádřit dílo, které je umístěno na veřejném prostoru. Využití takto zhotoveného díla dle autorského zákona není porušení autorských práv, opět je ale nutné uvést jméno autora a název díla umístěného na veřejném prostranství. Dalšími výjimkami z autorského práva jsou například propagace výstavy uměleckých děl a jejich prodeje, knihovní licence či omezení autorského práva k dílu soubornému. [10]

2.2 Smluvní licence

Smluvní licence se uzavírají v případě, kdy chce osoba získat oprávnění k užití konkrétního díla. U práv duševního vlastnictví je smluvní licence často jedinou přípustnou možností, jak převést výkon takového práva na osoby odlišné od samotného majitele autorských práv. V praxi takové smluvní licence za autora vyřizuje kolektivní správa.

2.2.1 Licenční smlouva

Licenční smlouva je zásadně úplatným smluvním typem. Při vzniku smluvní licence poskytuje poskytovatel oprávnění k výkonu práva nabyvateli, jenž se v licenční smlouvě zavazuje poskytovat odměnu (není tedy možné licenci nahradit pouhým jednostranným souhlasem majitele práv). Poskytovateli tedy vzniká nárok na odměnu za poskytnutí svých autorských práv. Peněžitá odměna může být ujednána v závislosti na výnosech využití licence nebo stanovena fixní částkou v licenční smlouvě. Licenci lze však sjednat i jako bezúplatnou. V případě bezúplatné licence je však nutné takový fakt zřetelně stanovit, jinak vzniká poskytovateli opět nárok na odměnu peněžitou.

Licenční smlouvy lze dále sjednat v různém rozsahu a pro různé způsoby užití. Nejčastěji bývá klíčovým elementem strategie poskytovatele či ekonomická síla smluvních stran. Rozsah licence může být omezený či neomezený, a to zejména časem, místem či množstevně. [11]

2.2.2 Výhradní a nevýhradní licence

Pokud není v licenční smlouvě jasně řečeno, že se jedná o výhradní smlouvu, automaticky se předpokládá, že se jedná o smlouvu nevýhradní. Při využití výhradní licence je k užití předmětu oprávněn pouze nabyvatel. Z toho vyplývá, že se poskytovatel licence uzavřením výhradní licence zavazuje, že neposkytne licenci k užití díla žádné další osobě, a že ho nebude využívat ani on sám. Uzavřením výhradní licence tedy vzniká určitý monopol. Typem výhradní licence je uzavření smlouvy autora o zastoupení kolektivní správou.

Nevýhradní licence je opakem výhradní a to tedy znamená, že umožňuje poskytovateli poskytnout licenci i dalším zájemcům a nadále dílo využívat. [2]

2.3 Svobodná licence

Svobodná licence umožňuje užití a zpracování autorskoprávně chráněného díla. Takové dílo, které lze využít pomocí svobodné licence, se označuje výrazem svobodný obsah. Svobodná licence je možnost autora poskytnout své dílo k dalšímu využití za dodržení

určitých pravidel, zejména pak uvádění autora původního díla při změně svobodného obsahu. Některé typy svobodných licencí dále vyžadují, aby byla díla vzniklá na základě svobodné licence také svobodně licencována k dalšímu užití. Tento licenční mechanismus se nazývá copyleft. Jedná se o slovní hříčku, tedy opak slova copyright. Autor může podmínky a pravidla k udělení svobodné licence formulovat sám, častěji se však využívají již standardizované licenční texty.[10]

Světově neznámějšími svobodnými licencemi pro svobodný obsah jsou licence od společnosti Creative Commons.

2.3.1 Creative Commons

Creative Commons (dále jen CC) je americkou neziskovou organizací, založenou v roce 2001. Posláním organizace je poskytovat autorskoprávní nástroje a své licence umožňující snadné užívání děl pro širokou veřejnost, od jednotlivých umělců až po velké instituce.

Obrázek 3-Logo společnosti Creative Commons

Zdroj: https://www.raspberrypi.org/app/uploads/2014/03/creative_commons.jpg

CC licence jsou oblíbené díky své podstatě umožňovat snazší šíření děl, ale také díky jejich mezinárodní srozumitelnosti, a to zásluhou používaných piktogramů. Ty licenční podmínky, jež se týkají využití díla, lze jednoduše vyjádřit a rozeznat pomocí grafických symbolů. Tyto piktogramy je nutné chápat jako určité licenční elementy, jejichž společným využitím vzniká určitý typ CC licence.

Použitím licenčních prvků uděluje autor své svolení k určitému oprávnění s dílem nakládat. Z tohoto pohledu se dají licenční prvky rozdělit na dvě podstatné skupiny:

- a) Licenční prvky stanovující rozsah pravomocí při užití díla
- b) Licenční prvky stanovující podmínky závazné pro uživatele při užití díla

Licenční prvky stanovující rozsah pravomocí při užití díla

Tyto prvky jsou jen dva a každý slouží pro jiné užití

Právo dílo šířit. Tento symbol je společným licenčním prvkem pro všechny poskytované CC licence. Piktogram vyjadřuje možnost uživatele dílo libovolně šířit. Lze ho tedy libovolně kopírovat, distribuovat i poskytovat veřejnosti.

Právo dílo upravovat. Symbol informuje uživatele, že může dílo libovolně pozměňovat a doplňovat. Umožňuje tak i například sloučení s jiným dílem. Tento typ CC licence umožňuje úpravu fotek, remixy a covery hudby nebo překlady textů.

Licenční prvky stanovující podmínky závazné pro uživatele při užití díla

Níže uvedené licenční prvky jsou pravidly pro řádné využití díla. Jedná se především o řádné postupování v případě, kdy je cílem autora sdělit dílo veřejnosti nebo ho upravovat.

Uveďte původ. Stejně jako u prvně zmíněného prvku je i tento společný pro všechny CC licence. Uživatel musí na základě tohoto prvku vždy při použití díla či jeho upravené verze uvádět informace o autorovi a díle, a to tak, jak stanoví samotný autor. Při nespecifikování těchto údajů autorem je i přesto nutné sdělit jméno autora, název díla a odkaz na původní licenci CC. Pokud je šířeno upravené dílo, je také nutné uvést, jakým způsobem bylo původní dílo pozměněno.

Zachovejte licenci. Vyplývající z názvu, při použití díla a jeho následné úpravě má uživatel povinnost poskytovat a šířit nově vzniklé dílo pod stejnou licenci. Pokud je například hudba poskytována pod typem licence CC-BY-SA (viz. Typy CC licencí), je třeba i upravenou skladbu vystavit pod stejným typem licence CC-BY-SA.

Neužívat dílo komerčně. Tento prvek CC licence označuje, že dílo lze užívat zásadně pro nekomerční účely. To znamená, že při užití díla a jeho šíření nesmí uživateli plynout žádný finanční obnos. Díla takto označená lze však využít například pro vzdělávací účely.

Nezpracovávejte. Tento licenční prvek zakazuje uživateli jakékoliv upravování díla či jeho menších částí. Jedná se o opak licenčního prvku "právo dílo upravovat", který změny díla a jeho úpravy naopak vítá. Z toho mimo jiné vyplývá, že se v žádné CC licenci nemůžou tyto dva prvky vyskytovat současně.

Typy CC licencí

Kombinací zmíněných licenčních prvků vzniká šest variant licencí. Typy CC licencí jsou opět doprovázeny jednoduchými piktogramy s jasným výčtem licenčních prvků v licenci zahrnutých. Zmíněno a krátce popsáno je všech šest typů licencí, a to od nejvíce liberálních po ty nejvíce restriktivní.

Uveďte původ (CC BY)

Tato licence je ze všech poskytovaných typů CC licencí nejvíce benevolentní. Je maximálně vhodná pro libovolné sdílení a šíření, pro úpravy a vytváření dalších děl na tomto díle založených. Tuto licenci lze využít i pro libovolné komerční využití. Jedinou povinností uživatele licencovaného díla je uvést autora (původního) díla.

Uveďte původ - Zachovejte licenci (CC BY-SA)

CC BY-SA licence umožňuje uživatelům zasahovat do díla, upravovat ho a vytvářet díla odvozená, a to i pro komerční účely. Jednou z nutností je uvést autora původního díla, druhou je povinnost vystavovat nově vzniklá díla pod stejnou licenci jako dílo původní. Tyto požadavky licence se dají přirovnat k již zmíněnému principu copyleftových licencí používaný především u počítačových open source softwarů.

Uveďte původ - Nezpracovávejte (CC BY-ND)

Tato licence umožňuje jak komerční, tak nekomerční šíření díla, které však nesmí být pozměněné a upravené. I u této licence je nutností uvádět jméno autora.

Uveďte původ - Neužívejte komerčně (CC BY-NC)

Touto licenci umožňuje autor své dílo upravovat a vytvářet díla odvozená za předpokladu, že dílo nadále nebude užíváno komerčně. Díla vzniklá na základě autorova díla s touto licenci musí být také užívána pouze pro nekomerční účely a opět u nich musí být uveden autor původního díla. Rozdílem od CC BY-SA licence je možnost vystavit nově vzniklé dílo pod jinou licenci.

Uveďte původ - Neužívejte komerčně - Zachovejte licenci (CC BY-NC-SA)

Licence se hodně podobá té předchozí, jen s tím rozdílem, že nově vzniklé dílo je nutné vystavit pod stejnou licenci, pod jakou bylo zpřístupněno dílo původní.

Uveďte původ - Neužívejte komerčně – Nezpracovávejte (CC BY-NC-ND)

Tato licence uzavírá seznam šesti typů CC licencí a je tedy nejvíce omezující. Uživatelům pouze umožňuje stahovat a sdílet dílo. Dílo nesmí být upravováno ani využíváno pro komerční účely. Jako u všech licencí i zde se musí při užití uvést jméno autora. [12]

CC v prostředí České republiky

Projekt CC má své velké podporovatele a zastánce, ale i kritiky a odpůrce. Velké oblibě se těší především kvůli snaze podporovat rozvoj kultury a umění. Snaží se poukázat na zastaralost legislativ států v digitálním věku. Zakladatelé a stále se rozvíjející skupina autorů i uživatelů podporujících Creative Commons se stotožňuje s názorem, že současný systém ochrany autorských děl je zastaralý. Stále vychází z historického vývoje, kdy s fenoménem jako je Internet ve své době ani nemohl počítat. Legislativa je v reakci na význam a podstatu Internetu výrazně pomalejší. Nestíhá tak reagovat na jeho vývoj a možnosti šíření a poskytování děl. Především z tohoto pohledu se jeví dnešní autorskoprávní ochrana jako nevhodná. [10]

Kritici CC licencí odmítají tvrzení z tábora podporavatelů a prosazují názor, že současná právní úprava již umožňuje šíření a poskytování autorsky chráněných děl prostřednictvím Internetu. Další bolístkou na celém projektu je problematika překladů amerických textů do českého jazyka. Při vydání nových verzí či úprav je nutné je přeložit do právní normy a jazyka jednotlivých států, a to zabírá i několik měsíců práce. Z toho důvodu může dojít k zavádějícímu až nesrozumitelnému právnímu výkladu, kdy je v platnost uvedena verze CC licencí nepřeložena do cizích jazyků. [2]

2.3.2 Copymarket

Copymarket je zajímavý, poměrně mladý systém vzniklý na území České republiky, zabývající se správou a udělováním licencí k užití hudby. Poskytovatelem systému Copymarket je Nezávislý správce práv, s.r.o. Díky možnosti fungovat na trhu s autorskými díly jako nezávislý správce práv na základě Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/26/EU ze dne 26.2.2014 o kolektivní správě je umožněno poskytovat licence obdobným způsobem jako tak činí kolektivní správci (viz nadcházející kapitola 3.1). Podstatným rozdílem je však princip oboru kolektivních správ, kdy systém Copymarket funguje především na komerčním principu.

Obrázek 4-Logo Copymarket.cz

Zdroj: Printscreen z webové stránky Copymarket.cz

System Copymarket si lze zjednodušeně představit jako e-shop zaměřený na poskytování licencí k užití děl, na která se vztahují autorská práva. Copymarket takových licencí poskytuje velkou spoustu variací, vzniklých na základě kombinací několika kritérií. Takovými kritérii je například účel využití díla (komerční, vzdělávací, dobročinný), způsob užití (rozhlasové vysílání, živá produkce) a mnoho dalších. Celkem je v systému Copymarket dle informací na jejich informačních stránkách 963 licencí, které lze nabízet. [13]

K lepšímu pochopení procesu obchodování s licencemi bude celý proces popsán v jednotlivých krocích:

KROK 1 – První krok nutný k obchodování s licencemi je samotná ochota autorů nabízet svá díla k užití. To se jednoduše stane tak, že autor vloží své dílo do databáze pomyslného e-shopu Copymarket. Pro upřesnění, nejedná se o fyzické vložení či nahrání díla do databáze, zadává se jen jméno díla a jeho autor. Ke každému dílu, jež bude takto zadáno do databáze systému Copymarket, se načte možnost nastavení licence, kterou si autor přeje vydávat ke svému dílu. Jakou kombinaci licencí bude autor poskytovat je jen jeho rozhodnutí, může poskytovat všechny nebo jen vybranou část z nich. Při tomto zadávání licencí autor volí mimo jiné i cenu svého díla, případně zda chce dílo poskytovat zdarma. Pokud si autor nechce zdlouhavě nastavovat licence sám, je možné využít přednastavené možnosti licencí.

KROK 2 – Po úspěšném vložení díla autorem do databáze a řádném nastavení licencí je dílo nabízeno systémem Copymarket uživatelům k dalšímu užití. Každý uživatel má poté možnost nahlédnout do databáze a procházet díla a licence, o které má zájem. Vzhledem k velkému množství licencí je žádoucí, aby si uživatel předem promyslel, za jakým účelem hodlá využívat dílo a na základě toho volil správnou licenci.

KROK 3 – Posledním krokem je samotné procházení databáze uživatelem a hledání vhodného díla. Uživatel může obsah databáze i filtrovat, a to jednak na základě již zmíněných druhů licencí, ale také dle autorů, žánru, či ceny. Při výběru postupuje uživatel obdobně jako na klasickém e-shopu s hmotnými statky. Zaklikává díla, o která má zájem, a přidává je do pomyslného košíku. Lze i využít hromadné načtení licencí dle zvoleného kritéria, například dle autora.

KROK 4 – Uživatel má vybrána všechna díla, o která má zájem. Už jen stačí potvrdit svou objednávku licencí. Poté se uživateli automaticky vytvoří výzva k zaplacení, jejíž výše se skládá z cen uživatelem vybraných licencí. Pokud uživatel tuto částku uhradí, všechny zakoupené licence jsou účinné.

Takto lze čtyřmi kroky popsat proces, kterým Nezávislý správce práv s.r.o. díky svému systému Copymarket uděluje licence jakožto řádný zástupce autorů uživatelům a vybírá za ně poplatky. Pro své jednotlivé autory poskytující licence, vybírá jejich odměny a jednou za rok je vyplácí autorům. [13]

3. Možnosti a trendy licencování audio obsahu

Dobrovolným rozhodnutím každého podnikatele je otázka, zda ve svém podniku či provozovně bude pouštět hudbu. Často pak hudba slouží jako kulisa k navození příjemné atmosféry pro své zákazníky. Podnikatelé, kteří se tak rozhodnou si však musí být vědomi toho, že se často jedná o veřejnou produkci. A pokud jsou takto veřejně produkována autorsky chráněná díla, je jeho povinností sjednat si licenční smlouvu a platit za takové užití odměnu.

Prvně je však důležité porozumět dvou hlavním rozdílným typům poplatků. Jedná se jednak o koncesionářské poplatky, které jsou odváděné na základě zákona číslo 348/2005 Sb. o rozhlasových a televizních poplatcích, a dále o autorské odměny, které jsou vybírané na základě autorského zákona číslo 121/2000.

Koncesionářské poplatky jsou odváděny Českému rozhlasu na základě zákonné povinnosti a v současné době mají výši 45 Kč za jeden rozhlasový přijímač za měsíc. Podstatným rozdílem je skutečnost, že fyzické osoby (respektive domácnosti) platí pouze za jeden rozhlasový přijímač v domácnosti a za jakýkoliv další rozhlasový přijímač poplatek už neplatí. V případě podnikající fyzické osoby či právnické osoby se platí koncesionářský poplatek za každý rozhlasový přijímač. Vlastní-li taková osoba provozovnu či prodejnu, musí uvést její název, sídlo a počet přijímačů. V případě více provozoven je nutné rozdělit počet přijímačů na jednotlivé provozovny. [14]

Obrázek 5-Logo Českého rozhlasu

Zdroj: http://www.designportal.cz/obrazek/cesky_rozhlas_logo_01.jpg

V případě, že je v podniku veřejně šířena autorsky chráněná hudba, je legálně korektní mít uzavřenou licenční smlouvu a odvádět poplatky tzv. kolektivním správcům.

3.1 Kolektivní správa

Kolektivní správě se věnuje Hlava IV autorského zákona. Hlavním účelem kolektivní správy je ochrana a uplatňování majetkových práv a poskytování autorsky chráněných děl veřejnosti. Kolektivním správcem je právnická osoba se sídlem v České republice, která získala oprávnění k takovému výkonu, a to na základě schválené žádosti od Ministerstva kultury. Kolektivní správa musí být vykonávána jako hlavní předmět činnosti právní osoby, nesmí však být podnikáním. [1]

Následně jsou popsány tři režimy, v kterých jsou práva nositelů spravována. Jedná se o povinnou, rozšířenou a dobrovolnou kolektivní správu.

Povinná kolektivní správa

Povinná kolektivní správa se týká ze zákona stanovených práv, jejichž spravování spadá pod správu kolektivních správců a nositeli práv jsou vyloučena. Uživatel takto spravovaného práva má poté jistotu, že neporušuje práva nositelů práv. Tento režim kolektivní správy se jeví jako nejvhodnější v případech, kdy je nemožné předpovědět, kdy a která konkrétní díla budou využita. S tímto principem spravování dat je spojena velká kritika kolektivních správců, kdy je nositelům odebrána možnost udělení licence k užití svých práv třetí osobě. Pro záruku efektivnosti tohoto režimu je například v zákonu jasně stanoveno, že provozovatel kabelového vysílání musí informovat příslušného kolektivního správce do 15 dnů od vzniku provozování kabelového vysílání. Není tedy možné provozovat kabelové vysílání bez toho, aby nebyla práva provozovatele spravována příslušným kolektivním správcem. [15]

Rozšířená kolektivní správa

Rozšířená kolektivní správa je pomyslným stupínkem mezi povinnou kolektivní správou a správou dobrovolnou. Hlavním argumentem její existence je právní jistota uživatele. Při udělení licence uživateli mu kolektivní správce uděluje povolení k užívání všech děl, která ze své podstaty monopolního postavení zastupuje. Z toho vyplývá, že licenci udává i k povolení užití těch děl autorů, se kterými nemá zastoupení ujednáno. Největším rozdílem

proti povinně kolektivní správě je možností nositele práv zrušit účinky rozšířené kolektivní správy na svá díla. [15]

Dobrovolná kolektivní správa

Základním elementem tohoto režimu je smlouva uzavřena mezi nositelem práv a kolektivním správcem. Z toho vyplývá, že záleží jen na nositelích, zda se nechají kolektivními správci zastoupit a za jakých podmínek. Dobrovolná kolektivní správa pak tedy zastupuje jen ty nositele práv, kteří to vyžadují.

Na území České republiky má sídlo šest kolektivních správců, kteří jsou v krátkosti představeni.

3.1.1 OSA

OSA – Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním, z. s.

Telefon: +420 220 315 111

E-mail: osa@osa.cz

Web: www.osa.cz

Facebook: www.facebook.com/Ochrannysvazautorsky

Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním, z. s., neboli OSA, je nejvíce známým kolektivním správcem na území České republiky. Předchůdce dnešního OSA byl první náznak správce u nás, založen již roku 1919. Mezi jeho první funkcionáře patřil například skladatel Karel Hašler a syn skladatele Antonína Dvořáka. Obě tyto významná skladatelská jména se zasadila o to, že je dnešním posláním OSA zastupovat a hájit především hudební skladatele a textaře hudby s textem i bez textu. OSA jako takový byla založena v roce 1996, kolektivním správcem se však stal až po přidělení licence Ministerstva kultury v roce 2002. [16]

Ochranný svaz autorský si lze představit jako most mezi autory na straně jedné a uživateli jejich děl na straně druhé. Nositelům práv poskytuje své služby spojené především s ochranou jejich práv, vybíráním odměn za použití děl a jejich následné rozdělení mezi

autory. Pro uživatele zároveň poskytuje legální možnost užití děl z celého světa. To ji umožňují tzv. reciproční smlouvy, které má svaz uzavřené se 77 zahraničními kolektivními správci, čímž nabízí repertoár čítající přes jeden milion autorských práv z nejrůznějších částí světa a 8 819 domácích. [16]

Obrázek 6-Roman Strejček - Předseda představenstva OSA

Zdroj: http://1gr.cz/fotky/idnes/16/082/cl6/NEH6565db_strejcek.jpg

Z výroční zprávy OSA za rok 2015 lze vyčíst, že celkové inkaso (včetně inkas pro ostatní kolektivní správce svazem zastupované) vzrostlo oproti roku 2014 o 1,65% na bezmála 915 mil. Kč. Pro OSA pak inkaso činí 841 mil. Kč. Nejvíce poplatků se vybralo na základě televizního vysílání (necelých 210 mil Kč), na druhém místě pak umístila reprodukováná hudba (necelých 174 mil Kč). [17]

3.1.2 INTERGRAM

INTERGRAM- nezávislá společnost výkonných umělců a výrobců zvukových a zvukově obrazových záznamů, z. s.

Ředitel: Ing. Jan Simon

Tel.: +420 221 871 911

E-mail: jan.simon@intergram.cz

Web: www.intergram.cz

The logo for Intergram, featuring the word "Intergram" in a bold, blue, sans-serif font.

Intergram je druhým nejčastěji skloňovaným kolektivním správcem v České republice. Byl založen roku 1900 a zastupuje výkonné umělce a výrobce zvukových a zvukově obrazových záznamů. OSA tedy zastupuje autory děl, například skladatele a textaře, zatímco Intergram převážně výkonné umělce, nejčastěji zpěváky. [18]

Inkaso pro spolek Intergram činil za rok 2015 necelých 475 mil Kč, což je zhruba polovina sumy, kterou obdržel OSA. Na pomyslném prvním místě figuruje veřejná produkce s necelými 151 mil Kč spadající do kategorie veřejných užití s celkovou výší vybraných poplatků 240 mil. Kč. [19]

3.1.3 DILIA

Občanské sdružení DILIA – divadelní, literární a audiovizuální agentura

Ředitel: JUDr. Jiří Srstka

Telefon: +420 266 199 813

E-mail: info@dilia.cz

Web: www.dilia.cz

Občanské sdružení DILIA, divadelní, literární a audiovizuální agentura, byla založena roku 1949. Sdružuje a zastupuje autory děl dramatických, literárních, choreografických, pantomimických a dalších. Hlavním předmětem jejího fungování je ochrana autorských práv. Základní činnosti se u DILIA dělí na kolektivní správu a také na agenturu.

DILIA nezastupuje tedy ani autory tak jako OSA, a ani výkoné umělce a výrobce zvukových záznamů jako Intergram. DILIA už se tedy nezabývá licencováním hudby, ale děl literárních a audiovizuálních. DILIA se vybíráním odměn jakožto kolektivní správce nazabývá. Pověřila tím oba předchozí kolektivní správce. OSA je například pověřena vybírat poplatky za užití chráněných děl při televizním vysílání, INTERGRAM je zase pověřen vybíráním poplatků za půjčování děl na nosičích zvukového záznamu. [20]

3.1.4 OAZA

OAZA - Ochranná asociace zvukařů – autorů, z.s.

Předseda představenstva: Jína Robert

Telefon: +420 602 744 314

E-mail: oaza@oaza.eu

Web: www.oaza.eu

OAZA, ochranná asociace zvukařů – autorů, je kolektivní správce, kterému bylo uděleno pověření Ministerstvem kultury v roce 2006. Hlavním účelem OAZA je vykonávání kolektivní správy práv mistrů zvuku. Za každé autorsky chráněné dílo, na jehož vzniku se podílel i mistr zvuku (tedy na zvukovém či zvukově obrazovém díle), je nutné zaplatit správci OAZA autorskou odměnu. OAZA, podobně jako DILIA, využila možnosti smluvního pověření, a od roku 2011 za ní vykonává výběr autorských odměn již zmíněný kolektivní správce Intergram. [21]

3.1.5 OOA-S

Ochranná organizace autorská - sdružení autorů děl výtvarného umění, architektury a obrazové složky audiovizuálních děl, z.s.

Ředitelka: Eva Štěpánková

Telefon: +420 224 934 406

E-mail: stepankova@ooas.cz

Web: www.ooas.cz

Ochranná organizace autorská - sdružení autorů děl výtvarného umění, architektury a obrazové složky audiovizuálních děl, je kolektivním správcem od roku 2009. OOA-S je kolektivním správcem spravujícím především práva výtvarných umělců a architektů. Většinou se jedná o zastupování takových autorů s takovými právy, která si většinou nemohou spravovat sami. To je například situace výrobců a dovozců nenahraných nosičů či kopírovací techniky, kteří jsou povinni odvádět autorům stanovenou částku z ceny dovozu. Autor však není schopný kontrolovat kdo, kdy a v jakém množství užil jeho autorsky chráněná díla právě díky užití reprodukčních technik. [22]

3.1.6 GESTOR

GESTOR - ochranný svaz autorský z.s.

Ředitel: JUDr. Anotnín Janák

Telefon: +420 774 712 827

E-mail: gestor@gestor.cz

Web: www.gestor.cz

Gestor byl založen roku 1997 a vykonává činnost kolektivního správce pro opětovné prodávání originálů uměleckých děl. Podobně jako práva autora hudebního díla nekončí vydáním díla na nosičích, ani práva autora uměleckého díla nekončí jeho prodejem. Autor, či jeho dědicové, se i nadále podílejí na zisku, který jeho díla vytvářejí pro majitele vizuálních děl či obchodníky s uměním. [23]

3.1.7 Soudní kauzy spjaté s kolektivními správci

V české judikatuře se vyskytuje několik případů, kdy se podnikatel a kolektivní správci dostali do sporu, který musel rozhodnout soudní proces. Ve většině těchto případů podnikatel odmítá zaplatit výši poplatků stanovenou konkrétním kolektivním správcem za neoprávněné obohacení získané veřejnou produkcí autorsky chráněných děl bez získané licence. V kapitole jsou následně popsány dvě poměrně důležité a známé kauzy, díky kterým se podařilo vytvořit precedens.

Jako první je zmíněný soudní spor mezi majitelem prodejny cyklistických kol VELO CZ a kolektivním správcem OAZA. Poté je popsán soudní spor kolektivního správce Intergram s jedním ze členů České pirátské strany a vlastníkem restauračního zařízení René Vanečkem.

VELO CZ vs OAZA

Soudní spor mezi prodejcem jízdních kol VELO CZ a kolektivním správcem odstartoval v červenci roku 2013 a trval 9 měsíců. V kauze se jednalo o odlišný výklad pojmu veřejná produkce, kdy majitel prodejny kol VELO CZ dle vyjádření kolektivního správce OAZA poskytoval ve své prodejně veřejnou produkci chráněných děl, aniž by byla s kolektivním správcem sjednána licenční smlouva, a tak došlo k neoprávněnému obohacení. Toto tvrzení ze strany správce bylo založeno na faktu, že u pultu v prodejně měla prodavačka funkční rádiový přijímač a poskytovala tak veřejnou produkci rádiové stanice. Dle OAZA tak došlo k neoprávněnému obohacení, a proto se domáhala zaplacení částky 2093 Kč.

Tuto částku však odmítal majitel prodejny zaplatit a obrátil se na Krajský soud v Hradci Králové se stížností na kolektivního správce. Krajský soud v Hradci Králové však stížnost zamítl. Majitel se tedy obrátil na Ústavní soud s argumenty, že Krajský soud pochybil při interpretaci zákona, a že se o veřejnou produkci nejednalo, jelikož rádiový přijímač sloužil pouze prodavačce v prodejně pro osobní účely, a že z hraní rádiové stanice žádný hospodářský ani jiný zisk nevzešel. Ústavní soud po důkladném prošetření sporu dospěl k závěru, že je ústavní stížnost odůvodněná.

Ústavní soud tak mimojiné rozhodl i na základě judikatury Evropského soudního dvora (dále jen ESD) a kauzy Del Corso. Zde se jednalo o podobný případ, kdy byl obviněn italský zubař Del Corso tamním kolektivním správcem z neoprávněného obohacení, neboť v jeho ordinaci provozoval veřejnou produkci autorsky chráněných děl bez pořízení licence. Soudní dvůr dal za pravdu zubaři s tím odůvodněním, že do ordinace zákazníci nechodí poslouchat hudbu, ale ze zdravotních důvodů. Hraní hudby v ordinaci nepřineslo žádný hospodářský ani jiný zisk, a proto se nejednalo o veřejnou produkci. [24]

Na základě rozhodnutí soudu se tedy vítězem sporu stala prodejna VELO CZ. Z případu a judikatury ESD lze odvodit, že je vždy důležité řešit podobné případy konkrétně ze všech úhlů pohledu a je nutné se zamyslet, zda se opravdu jedná o veřejnou produkci. Nad problematikou zvažování, zda se jedná o veřejnou produkci autorsky chráněných děl, by se určitě měli zamýšlet kolektivní správci ještě před tím, než podají stížnosti k soudům.

Zamýšlet by se však měl i každý individuální podnikatel, zda se v jeho podniku jedná o veřejnou produkci či nikoliv, aby tak mohl předejít zbytečným sporům s kolektivními správci. Obecně lze z toho případu a judikatury ESD odvodit, že hraní hudby v prodejnách z rádiového přijímače pod pultem pro osobní potřebu zaměstnance nevede k hospodářskému obohacení, za veřejnou produkci se tedy nepovažuje.

René Vaneček vs Intergram

Obdobný případ je spjatý i s panem René Vanečkem, majitelem malého klubu s názvem Posezení Pohoda v Kadani. Pan Vaneček vedl však spor s jiným kolektivním správcem, a sice s Intergramem.

Pan Vaneček je členem České pirátské strany, která se již delší dobu angažuje v oblasti autorského práva a lobbuje za svobodnější užití autorských děl. Pan Vaneček ve svém podniku odmítal platit licenční poplatky. Raději si místo toho pouštěl hudbu místních kapel, od kterých získal svolení. Tento postup se však kolektivnímu správci Intergram nezamlouval a požadoval po panu Vanečkovi zaplacení poplatku 3272 korun. Částku pan Vaneček odmítal zaplatit s tím, že by chtěl vidět listinu umělců, které Intergram zastupuje. To však kolektivní správce odmítl a na pana Vanečka podal žalobu k Ústeckému krajskému soudu. Ten nakonec žalobu zamítl s tím odůvodněním, že rádio, na kterém mělo

docházet k rozhlasové produkci, nemělo přivedeno žádný signál. Bylo dáno za pravdu panu Vanečkovi s tím, že rádio využívá pouze na přehrávání CD od regionálních kapel, od kterých k tomu získal ústní souhlas. Česká pirátská strana považovala toto vítězství za přelomové a inspirativní pro další podnikatele, kteří odmítají platit za licenční smlouvy kolektivním správcům. Případ může posloužit jako model pro další odvážné podnikatele, kteří se nebojí soudních sporů s kolektivními správci, avšak rozhodně není tou nejjistější možností poskytování hudby v prostorách podniku. [25]

3.1.8 Kritika kolektivních správců

Tato část práce volně navazuje na kapitolu o kritice autorského práva v České republice. K tomu se totiž velice silně váže fungování již zmíněných kolektivních správců. Bodů, jež jsou kritizovány, je hned několik.

- **Velké pravomoci**

Již zmíněna Česká pirátská strana, ale nejen ona, má na kolektivní správce hodně spadeno. Straně i veřejnosti vadí, jakou monopolní sílu správci mají. Zákon kolektivním správcům například umožňuje kolektivizaci některých práv autora, což v praxi znamená, že jsou některá práva za autora vykonávána správci a on sám je vykonávat. Pokud se tedy autor díla upíše ke spolupráci s kolektivním správcem, nemůže pak nadále poskytovat licence a oprávnění k užití svých děl třetím stranám. Nehledě na to, vykonává a zastupuje i práva autorů, kteří to ani nevyžadují, a to na základě již zmíněného režimu rozšířené správy. K tomu, aby se tak nedělo, se musí autor poměrně složitým procesem oficiálně vzdát některých svých autorských práv.

S velkými pravomocemi kolektivních správců je také spojeno jejich monopolní postavení. To souvisí kontrolou trhu, kdy se správcem může stát pouze subjekt s pověřením od Ministerstva kultury. Kolektivních správců je v současnosti jen 6 a každý zastupuje specifický okruh nositelů práv dle jejich specializace. Autoři jsou zastupováni jen OSA, výkonní umělci Intergramem, výtvarníci OAA-S a tak dále. Každá taková skupina nositelů práv je tedy zastoupena jen jedním kolektivním správcem. Takové monopolní postavení pak dává kolektivním správcům svobodu například při rozhodování o výši poplatků při

vybírání odměn za užití autorsky chráněných děl. O tom vypovídá i zvýšení poplatků OSA na rok 2017, kdy se výše odměn v některých případech zvedla až o 50%. Takové rozhodnutí učinila OSA na základě porovnání výše poplatků za užívání autorských děl u zahraničních kolektivních správců v EU. Došla tak k závěru, že své poplatky může oprávněně zvýšit, neboť v porovnání se svými partnery, například kolektivním správcem Gema v Německu, je výrazně levnější. O takovém zdražení poplatků týkající se všech subjektů provozující veřejnou produkci rozhodl svaz sám.[5]

- **Odměny za užití děl**

Paušální poplatky neboli odměny za užití díla vybírají kolektivní správci z důvodů možného poskytnutí autorského díla veřejnosti. Nazývají se paušálními poplatky, protože není možné jednoznačně říci, kolik autorských děl v určitých prostorách hraje. Odměna za díla je tedy vypočítávána na jeden měsíc a výši odměny určuje několik faktorů. Největší kritika spojená s vybíráním poplatků je fakt, že není jasné, jak jsou kolektivními správci poplatky dále rozdělené mezi nositele práv. I senátor Ivo Valenta prosazoval, aby bylo rozdělení odměn pro autory transparentní. Kolektivní správci tvrdí, že jejich suma odměn je rozdělena na základě statistik hraných písniček na rádiových stanicích.

To v praxi může znamenat, že pokud bude například majitel restauračního zařízení hrát písničky z 90. let a platit poplatky například OSA, nedostane tato kapela ani halíř, protože v rádiích už zřejmě hraná nebude, a proto nebude figurovat v žebříčku hraných písní autorů. Paradoxně jsou tedy peníze majitele restauračního zařízení odváděny úplně jinému interpretovi, než který je u něj v podniku v reálném čase reprodukován. Tento princip nahrává mainstreamovým interpretům a tvářím šoubyznysu.

- **Nátlaky a neoprávněné požadavky o platby**

Na internetových fórech a poradnách je možné se dočíst o případech, kdy se kolektivní správci snaží o vynucení zaplacení poplatků za provozování hudební reprodukce, na které však nemají vždy oprávnění. Zmíněny již byly soudní procesy Reného Vanečka a prodejny VELO CZ. Soudními procesy však končí jen malá část těchto sporů. Kolektivní správci totiž stále sázejí na neznalost problematiky autorského zákona široké veřejnosti a strach

podnikatelů ze soudních sporů. A proto stále vytváří nátlaky na podnikatele k uhrazení poplatků, i když na ně často nemají nárok.

- **Nutnost platit více správcům**

Posledním důvodem časté kritiky systému kolektivní správy je skutečnost, že je nutné licencovat u více kolektivních správců. Již bylo řečeno, že každý kolektivní správce zastupuje jinou skupinu nositelů práv. Z toho například vyplývá, že pokud hraje v podniku hudba, je nutné licencovat u OSA, neboť na hudbu mají práva autoři hudby. Na tu stejnou hudbu však mají právo i výkonní umělci, tedy zpěváci, zastupovaní správcem Instegram. S velkou pravděpodobností se jedná i práva zvukařů zastupovaných správcem OAZA.

V praxi se však často může stát (a dotazníkové šetření to prokazuje), že podnikatel provozující hudbu licencuje u jednoho správce a považuje situaci za uzavřenou. Následně na základě kontrolní činnosti jiného kolektivního správce zjistí, že musí licencovat i u něj. Argumentace, že licencuje u jiného správce, v tomto případě nestačí a zřejmě dojde na vymáhání poplatku za neoprávněné obohacení.

3.2 Svobodná hudba

Platit kolektivním správcům je tou nejlegálnější cestou, avšak rozhodně ne nejlevnější. Proto se veřejnost i různé zájmové skupiny snaží přijít s řešeními, která jsou levnější, a přesto postačují účelům podniků. Většina podniků, které se potýkají s problémy s kolektivními správci, totiž využívá hudbu jen jako kulisu pro své prostory, což je typické pro restaurace, prodejny, kavárny či provozovny. Jediným nástrojem, který lze využít pro snížení poplatků za reprodukci hudby, je řádné užití svobodné hudby.

Obrázek 7-Logo kampaně České pirátské strany

Zdroj: https://wiki.pirati.cz/_media/tiskove-zpravy/logo_svobodna_hudba.png?w=400

Svobodná hudba je jedním z hlavních nástrojů, jak se vyhnout poplatkům kolektivních správců. Svobodnou hudbou se označuje hudební dílo, jehož autor se vzdal (alespoň některých) svých autorských práv. Tím udává povolení k jejímu volnému šíření. To znamená, že při uplatnění takové hudby autor nevyžaduje žádný poplatek, a proto není důvod, aby za hraní svobodné hudby měly být odváděny peníze kolektivním správcům.

Způsobů, jak lze provozovat svobodnu hudbu, je několik.

3.2.1 Internetová komerční rádia

Termín internetová komerční rádia je však často nesprávně zaměněn za přehrávání hudby z internetu pomocí aplikací jako je Deezer nebo Spotify. Tyto aplikace jsou sice placené a nabízí přístup k nepřehlednému množství hudby, ale jsou určeny pouze pro osobní užití, a proto není možné je použít v prostorách provozovny.

Internetová komerční rádia poskytují svobodnou hudbu ze svých rozsáhlých databází za licenční poplatek, který je ve většině případů zlomek ceny, který by musel živnostník odvádět kolektivním správcům.

Největším a nejznámějším provozovatelem internetového komerčního rádia je společnost **Jamendo**.

Obrázek 8-Logo Jamendo.com

Zdroj: http://www.userlogos.org/files/logos/43932_aleksandr009/jamendo_5.png?1451132002

Jamendo se zaměřuje výhradně na hudbu poskytovanou prostřednictvím již zmíněné neziskové organizace Creative Commons. Autoři, kteří pod licencí CC vydají svou hudbu, se vzdávají menší či větší části svých autorských práv. Opět se jedná o svobodnou hudbu a opět není důvod odvádět poplatky kolektivním správcům.

Jamendo jako takové si však spíše než rádio lze představit jako obrovskou databázi svobodné hudby. Tento přístup je pro některé kapely velkým příslibem pro jejich zviditelnění skrze největší trend dnešní doby – internet. Jejich hudba je sice svobodná, přesto si však mohou vydělat a to především dobrovolnými poplatky uživatelů. Dle informací na stránkách jamendo.com nabízí přes 500 000 skladeb od více než 40 000 interpretů z více než 150 zemí a takřka všech žánrů. [26]

Obrázek 9-Logo IS Media

Zdroj: <http://d1.webseller-app.com/103974/www/www.marketing-mix.cz/articles/main/is-media-logo.jpg>

Dalším významným poskytovatelem internetového komerčního rádia je tuzemská organizace **IS Media**. Opět, podobně jako Jamendo, se zaměřuje pouze a výhradně na svobodnou hudbu. Zajímavým bonusem při využívání této služby je i možnost si mezi hudbu vložit své reklamní spoty, různá hlášení a podobně. Tato služba tedy zajistí, že v lokále podniku bude hrát pouze svobodná hudba a pouze reklamní spoty určitým podnikem. Taková služba stojí 149 Kč měsíčně.[27]

3.2.2 Další možnosti

Dalšími možnostmi je například bezplatné stažení či zakoupení svobodné hudby za dobrovolný poplatek. Databázi svobodné hudby nabízí na svých webových stránkách již několikrát zmíněná Česká pirátská strana. Možností, kde svobodnou hudbu získat, je však nespočet. Takové řešení má obrovskou výhodu, převážně pro malé podniky, a to v takřka nulových nákladech spojených s hraním hudby. Velkou nevýhodou je naopak velký čas a námaha strávená stahováním hudby a tvořením vhodných seznamů skladeb pro prostory podniku. Postupem času mimo jiné dochází k ohrání skladeb hrajících stále dokola. [28]

V neposlední řadě je takové možné získat svobodnou hudbou přímo od autorů hudby. Autor hudby vám totiž může poskytnout (postačí i ústní) svolení k hraní své hudby jen v případě, že již není zastupován kolektivními správci. Tím by totiž všechny jeho autorská práva převzali kolektivní správci a autor by tak přišel o právo poskytovat licenci k hraní své hudby třetí straně. S takto poskytnutou hudbou již bylo vyhráno několik soudních sporů vedených s kolektivními správci, viz již zmíněný soudní proces pana René Vanečka.

3.3 Finanční porovnání

Z výčtu možností je patrné, že má podnikatel možnost vybrat si, který způsob poskytnutí hudby ve svém podniku použije. Jedním z kritérií, které může hrát při výběru možnosti licencování hudby velkou roli, je cena. Ta se u jednotlivých možností liší na základě odlišných parametrů.

3.3.1 Kolektivní správci

U kolektivních správců se poplatky vypočítávají ze stanovených tabulek. U OSA se výpočet výše poplatku pro obchody, provozovny, restaurace apod. určuje následovně dle Tabulky 3.

Tabulka 3-Sazebník-OSA

I. SAZEBNÍK PRO BĚŽNÝ ZPŮSOB UŽITÍ						
	nad 80 tisíc		80 000 - 1000 obyvatel		méně než 1000 obyvatel	
	0%		15%		30%	
	A	B	A	B	A	B
TV přístroj /* (umožňující příjem televizního vysílání):	447,36 Kč	572,62 Kč	380,26 Kč	486,73 Kč	313,15 Kč	400,83 Kč
z toho OSA:	279,00 Kč	357,12 Kč	237,15 Kč	303,55 Kč	195,30 Kč	249,98 Kč
z toho Dilia:	168,36 Kč	215,50 Kč	143,11 Kč	183,18 Kč	117,85 Kč	150,85 Kč
Hudební kulisa – rádio, CD, apod.	279,00 Kč	357,12 Kč	237,15 Kč	303,55 Kč	195,30 Kč	249,98 Kč
TV přístroj převážně na sportovní utkání:	380,26 Kč	486,73 Kč	323,22 Kč	413,72 Kč	266,18 Kč	340,71 Kč
z toho OSA:	237,15 Kč	303,55 Kč	201,58 Kč	258,02 Kč	166,01 Kč	212,49 Kč
z toho Dilia:	143,11 Kč	183,18 Kč	121,64 Kč	155,70 Kč	100,17 Kč	128,22 Kč
2 přístroje - hudební kulisa + TV v jednom prostoru – sazba za jeden audio a jeden TV přístroj:	544,77 Kč	697,31 Kč	463,05 Kč	592,71 Kč	381,34 Kč	488,11 Kč
z toho OSA:	418,50 Kč	535,68 Kč	355,73 Kč	455,33 Kč	292,95 Kč	374,98 Kč
z toho Dilia:	126,27 Kč	161,63 Kč	107,33 Kč	137,38 Kč	88,39 Kč	113,14 Kč
Jukebox - audio či video/**/**	1 395,00 Kč	1 785,60 Kč	1 185,75 Kč	1 517,76 Kč	976,50 Kč	1 249,92 Kč
Reproduktor nebo sluchátko (třetí a každý další):	41,85 Kč	53,57 Kč	35,57 Kč	45,53 Kč	29,30 Kč	37,50 Kč
Monitor (první a každý další):	105,40 Kč	134,91 Kč	89,59 Kč	114,68 Kč	73,78 Kč	94,44 Kč

Zdroj: http://www.osa.cz/media/137398/sazebnik_r_2017_od_1.3._2017.pdf

Tabulka se týká výpočtu výše poplatku. Jedním z kritérií pro výpočet poplatku za užití autorsky chráněného díla je počet obyvatelů obce či města, ve kterém se podnik nachází. Ve výpočtu tohoto poplatku tedy vůbec nefiguruje například velikosti podniku nebo počet míst k sezení. Dále je patrné, že se výše poplatku zvyšuje s množstvím technických zařízení. Základní a snížená sazba se liší v podmínkách podání žádosti o licenci. Pokud totiž podnikatel sám zažádá o licenci bez doporučení pracovníka OSA či bez návaznosti na kontrolní činnost kolektivních správců, má nárok na sníženou sazbu – varianta A. Avšak pokud je podnikatel vyzván správcem k pořízení licence na základě přestupku a neoprávněného obohacení vzniklého užíváním autorsky chráněných děl, nemá nárok na sníženou sazbu. Jeho poplatek je poté vypočítán ze sazby základní – varianta B. V neposlední řadě lze z tabulky vyčíst slevy pro podniky sídlící v obcích s méně než 80 000 obyvateli a také podíl odměn, které náleží kolektivnímu správci DILIA při využití TV.

Kolektivní správce Intergram vypočítává výši autorské odměny obdobně jako OSA. Opět je výše závislá především na počtu obyvatelů obce, v které podnik sídlí, a na množství a povaze používané techniky k poskytování chráněných autorských děl.

Tabulka 4-Sazebník odměn-Intergram

Druh zařízení	Počet obyvatel obce		
	do 1 000	1 001 - 100 000	nad 100 000
Zvukové zařízení vč. 2 ks reproduktorů	130,20 Kč	158,10 Kč	186,00 Kč
Reproduktor nad 2 ks	19,53 Kč	23,71 Kč	27,90 Kč
Zvukově-obrazové zařízení	215,00 Kč	242,80 Kč	267,00 Kč
Doplňkové zařízení k základnímu zvukově-obrazovému zařízení	60,37 Kč	73,30 Kč	86,24 Kč

Zdroj: http://www.intergram.cz/files/sazebnik_vp_2017.pdf

První tabulka je ze sazebníku odměn pouze pro Intergram a je patrné, že výpočet autorské odměny je velice podobný tomu, který používá OSA.

Tabulka 5-Souhrnný sazebník odměn-Intergram

Druh zařízení	Počet obyvatel obce		
	do 1 000	1 001 - 100 000	nad 100 000
Zvukové zařízení vč. 2 ks reproduktorů	155,70 Kč INTERGRAM 130,20, OAZA 25,50	187,70 Kč INTERGRAM 158,10, OAZA 29,60	219,70 Kč INTERGRAM 186,00, OAZA 33,70
Reproduktor nad 2 ks	26,13 Kč INTERGRAM 19,53, OAZA 6,60	31,91 Kč INTERGRAM 23,71, OAZA 8,20	37,10 Kč INTERGRAM 27,90, OAZA 9,20
Zvukově-obrazové zařízení	304,60 Kč INTERGRAM 215,00, OAZA 41,80, OOA-S 47,80	343,50 Kč INTERGRAM 242,80, OAZA 46,90, OOA-S 53,80	380,82 Kč INTERGRAM 267,00, OAZA 54,10, OOA-S 59,72
Doplňkové zařízení k základnímu zvukově-obrazovému zařízení	87,18 Kč INTERGRAM 60,37, OAZA 10,70, OOA-S 16,11	103,61 Kč INTERGRAM 73,30, OAZA 13,30, OOA-S 17,01	119,50 Kč INTERGRAM 86,24, OAZA 15,30, OOA-S 17,96

Zdroj: http://www.intergram.cz/files/sazebnik_vp_2017_i.pdf

Druhá tabulka pochází z jiného dokumentu, tzv. Souhrnného sazebníku odměn. Výše odměn pro kolektivního správce Intergram je stejná, poplatek je však navýšen o poplatky pro kolektivní správce OAZA, případně pro OOA-S, které Intergram při vybírání odměn zastupuje. V sazebníku Intergramu nenalezneme rozdělení na základní a sníženou sazbu. Intergram to má vyřešené tak, že uvedené částky se dají považovat za sazbu sníženou. V případě, že dojde k uzavření smlouvy na základě kontrolní činnosti, se výše odměn násobí koeficientem 1,1.

Pro podnikatele je však podstatná skutečnost, že pokud v podniku poskytuje veřejnosti chráněné autorské dílo, je nutné platit oboum těmto kolektivním správcům, jelikož každý z nich zastupuje jiné nositele autorských práv na určité dílo. Z toho důvodu je pro výpočet

celkového poplatku za užití a šíření chráněných autorských děl nutné započítat jak výše odměn ze sazebníku OSA, tak ze sazebníku Intergram.

3.3.2 Internetová komerční rádia

Další v pořadí finančního porovnání jsou internetová komerční rádia. Na rozdíl od kolektivních správců mají ve většině případů tyto rádia stanovnou jednu fixní sazbu. Každé rádio pak může mít svůj specifický způsob udělení slev, a to třeba na základě délky pořízení licence či množství provozoven, pro které je obsah rádia licencován.

Jamendo je jedním z nejoblíbenějších internetových rádií poskytující svobodný obsah. Výši poplatků za poskytnutí svých služeb vypočítává na základě výměrové plochy prostoru, kde bude docházet k veřejné produkci. Na výši poplatku za licenci nemá vliv počet míst k sezení či zařízení a ani počet reproduktorů.

Tabulka 6 Sazebník–Jamendo

Jamendo - licenční poplatky			
Výměrová plocha [m ²]	Cena za měsíc	Cena za rok (bez DPH)	Cena za rok (s DPH)
0- 50	124 Kč	1490 Kč	1800 Kč
51-100	224 Kč	2685 Kč	3244 Kč
101-400	298 Kč	3581 Kč	4326 Kč
401-1000	497 Kč	5970 Kč	7213 Kč

Zdroj: vlastní

Pro úplné finanční porovnání je nutné uvést sazebník českého zástupce mezi internetovými komerčními rádii poskytující svobodnou hudbu – IS Media. Výše poplatku za licenci u IS Media za poskytnutí služby WebRadio je opět určena velikostí prostoru, pro které je obsah rádia licencován, avšak sazebník je mnohem konkrétnější než u Jamenda, viz Tabulka 7.

Tabulka 7-Sazebník–IS Media

2017	
<i>Velikost</i>	<i>Cena</i>
0-99 m ²	250 Kč
100-199 m ²	290 Kč
200-299 m ²	350 Kč
300-399 m ²	490 Kč
400-499 m ²	590 Kč
500-699 m ²	790 Kč
700-999 m ²	950 Kč
1000-1499 m ²	1 090 Kč
1500-2499 m ²	1 290 Kč
2500-3999 m ²	1 590 Kč
4000-5999 m ²	1 850 Kč
6000-10000 m ²	2 490 Kč

Zdroj: <https://www.ismedia.cz/cenik>

V ceníku jsou uvedeny ceny bez DPH a bez možných slev (od 6 měsíců – sleva 5% až po 3 roky – sleva 25%). Podnikatel si navíc může k předplatné licenci pořídit i tzv. Bussines službu, kdy si může libovolně mezi písně z rádia přidávat své reklamní spoty či různá hlášení, a to za 149kč měsíčně.

3.4 Případové studie

V této kapitole jsou analyzovány tři teoretické případy z hlediska finančních nákladů a možností licencovat hudbu. Cílem studií je ukázat principy výpočtu výše poplatků a rozdílnost finančního zatížení jednotlivých možností. Případové studie se od sebe liší podmínkami podnikatelů, a to především výměrou podniku, v kterém provozují reprodukci hudby, počtem obyvatelů v obci, v které podnik sídlí, a počtem zařízení a přístrojů umožňujících šíření hudby. Všechny případy vycházejí ze stejné situace, kdy podnikatel provozuje podnik a chtěl by do něj zavést hudbu na 12 měsíců.

Do případových studií nebudou zahrnuty možnosti podnikatele, které nejsou považovány za licencování hudby. To je stažení, případně zakoupení svobodné hudby. Při této možnosti jsou náklady takřka nulové. S tím úzce souvisí možnost získání souhlasu k užití na díla místního interpreta (který však nesmí být zastupován kolektivními správci). Tyto možnosti však nelze považovat za licence v pravém slova smyslu, a při jejich užití hrozí spor s kolektivním správcem vedoucí až k soudnímu procesu.

3.4.1 Případová studie I

První případová studie se bude týkat malého podniku v obci do 5 000 obyvatel. Podnik má výměru 70 m² a podnikatel by v něm rád pouštěl hudbu svým zákazníkům jako kulisu pro navození lepší atmosféry na 12 kalendářních měsíců. Podnikatel by chtěl hudbu pouštět z rádia a 4 dalších reproduktorů a v lokále nechce mít televizi ani další multimediální přístroje.

Jako první možnost může vzít podnikatel v potaz licencování u kolektivních správců OSA i Intergram. V lokále si pak může pouštět libovolné skladby a odvádět poplatky za užití chráněných děl. Jak již bylo řečeno, při užití autorský chráněných děl je podnikatel nucen platit jak OSA odměny autorům, tak i Intergramu odměny pro výkonné umělce. Do vyčíslení této varianty tedy musíme započíst výše poplatků obou hlavních kolektivních správců. Předpokladem je, že podnikatel neměl doposud žádné problémy s kolektivními správci, jelikož hudbu v podniku nikdy nepouštěl, a proto bude výše poplatku vypočítána ze snížené sazby.

Tabulka 8-Případová studie I-Poplatky kolektivním správcům

Případová studie I			
	OSA	Intergram	OSA+Intergram
1 rádio	237,15 Kč	187,7 Kč	424,85 Kč
4 reproduktory	71,14 Kč	63,82 Kč	134,96 Kč
CELKEM za měsíc	308,29 Kč	251,52 Kč	559,81 Kč
CELKEM za rok	3699,48 Kč	3018,24 Kč	6717,72 Kč

Zdroj: vlastní

Tabulka 8 ukazuje výpočet poplatků pro kolektivní správce při ročním užití licence. Výše poplatku není zatížena DPH o základní sazbě. Pak by se výše poplatku vyšplhala až na 8128 Kč.

Druhou možností stejného podnikatele za stejných okolností je možnost omezit se pouze na užití svobodné hudby a pořídit si licenci u poskytovatele internetového rádia Jamendo. Výpočet ceny licence zde není tak složitý, neboť jediným faktorem výpočtu ceny je výměrová plocha podniku. Výše ceny licence lze vyčíst z tabulky 6, a činí 3244 Kč včetně DPH.

Další zmíněnou možností bylo licencování svobodné hudby u tuzemské společnosti IS Media a její služby Web Radio. I zde, podobně jako u Jamenda, není způsob výpočtu výše poplatku za licenci nijak složitý. Z tabulky 7 lze vyčíst, že měsíčně stojí licence pro podnik o výměře 0-99 m² 250 Kč, a tak by roční licence stála 3000 Kč. Sleva pro roční provozování licence je však 10 %, skutečná cena by tedy byla 2700 Kč za rok bez DPH, 3267 Kč s DPH. (bez služby Bussiness).

Vyhodnocení možností - Případová studie I

Tato případová studie se zabývá podnikem o výměře 70 m² sídlící v obci s 5000 obyvateli a hudbu by měla být využívána jako kulisa. V podniku by mělo hrát jedno rádio a další 4 reproduktory.

Tabulka 9-Případová studie I - Porovnání možností

Případová studie I	
	Cena za rok
OSA + Intergram	8 128 Kč
Jamendo	3 244 Kč
IS Media	3 267 Kč

Zdroj: vlastní

Částky uvedené v tabulce 9 jsou již zatížené daňovou sazbou. Z tabulky lze vyčíst, že licence poskytnutá u kolektivních správců je výrazně dražší než licence pořízená u poskytovatelů svobodné hudby. Rozdíl výše ceny za roční provozování svobodné hudby u zmíněných poskytovatelů licencí na svobodnou hudbu je takřka nulový.

Výsledek porovnání výše poplatků za pořízení licence pro provozování hudby v podniku pro nekomerční účely u jednotlivých subjektů poukazuje na jeden z důvodů špatného veřejného vnímání kolektivních správců, a tím je vysoká cena za veřejnou produkci.

3.4.2 Případová studie II

Druhá případová studie se zabývá kavárnou o rozloze 49 m² se sídlem v městě s počtem obyvatel nad 100 000. Dle představ majitele kavárny bude hudba sloužit jako kulisa ke příjemnému konzumaci kávy a navození atmosféry. K jejímu hraní bude stačit jedno rádio s dvěma reproduktory. Žádné jiné technické a multimediální přístroje nejsou potřeba.

První možností licencování hudby pro hraní veřejnosti bude opět licenční smlouva u kolektivních správců. Podmínky jsou identické jako v případové studii I, kdy má podnikatel smlouvu řádně sjednanou u obou kolektivních správců zastupujících i zbylé správce, a že je výše poplatků za užití děl vypočítána ze základních sazeb.

Tabulka 10-Případová studie II-Poplatky kolektivním správcům

Případová studie II			
	OSA	Intergram	OSA+Intergram
1 rádio s dvěma reproduktory	279 Kč	219,70 Kč	498,70 Kč
CELKEM za měsíc	279 Kč	219,70 Kč	498,70 Kč
CELKEM za rok	3348 Kč	2636,4 Kč	5984,40 Kč

Zdroj: vlastní

Tabulka ukazuje výši poplatků při ročním pořízení licence u obou kolektivních správců. Výše poplatku opět není zatížena DPH o základní sazbě. Pak by se výše poplatku vyšplhala až na 7241 Kč.

Druhou možností majitele kavárny za stejných okolností je možnost omezit se pouze na užití svobodné hudby a pořídit si řádnou licenci u poskytovatele internetového rádia Jamendo. Výpočet ceny licence je zde opět jednoduchý, neboť jediným faktorem výpočtu ceny za licenci je výměrová plocha podniku. Výše ceny licence vyčíst z tabulky 6, a činní 1800 Kč včetně daňového zatížení.

Třetí zmíněnou možností je licencování svobodné hudby u tuzemské společnosti IS Media a využití služby Web Radio. Zde probíhá výpočet ceny za licenci obdobně jako u Jamenda jen na základě výměrové plochy kavárny. Cena za roční licenci je identická s cenou v první případové studii, jelikož oba podniky spadají do kategorie 0-99 m² s měsíčním poplatkem 250 Kč. Roční licence pro majitele kavárny by stála 3000 Kč. Sleva pro roční provozování licence je však 10 %, skutečná cena by tedy byla 2700 Kč za rok bez DPH, 3267 Kč s DPH. (bez služby Bussiness).

Vyhodnocení možností - Případová studie II

Druhá případová studie se zabývá podnikem o výměře 49 m² se sídlem v městě s počtem obyvatelů nad 100 000, a opět se jedná o užití hudby jako kulisy, tedy o nekomerční užití. V prostorách podniku by mělo hrát jen jedno rádio s dvěma reproduktory, žádné další technické či multimediální vybavení není vyžadováno.

V případové studii jsou opět navrženy tři možnosti, stejně jako v první studii, a to licencování u komerčních správců OSA a Intergram, dále licencování u internetového rádia Jamendo poskytující svobodnou hudbu, a licencování u českého poskytovatele služby Web Radio společnosti IS Media se svobodným obsahem.

Tabulka 11-Případová studie II-Porovnání možností

Případová studie II	
	Cena za rok
OSA + Intergram	7 241 Kč
Jamendo	1800 Kč
IS Media	3 267 Kč

Zdroj: vlastní

V tabulce jsou opět uvedeny ceny s daňovou sazbou. Podobně, jako u první případové studie, je i zde tou nejdrazší variantou zařízení licence u kolektivních správců. Rozdíl mezi nejdrazší variantou (kolektivní správci) a nejlevnější (Jamendo) je markantnější než v prvním případě. Nárůst ceny u kolektivních správců je zapříčiněn tím, že podnik sídlí v obci s počtem obyvatelů nad 100 000, což je nejdrazší kategorie bez jakýchkoliv slev. Oproti tomu cena u společnosti Jamendo klesla, neboť podnik o výměře 49 m² spadá do kategorie 0-50 m², která má ceny licence absolutně nejnižší.

I z druhé případové studie vycházejí kolektivní správci jako ta nejdražší možnost licencování hudby: Výsledek poukazuje na důvod nespokojenosti veřejnosti s výší poplatků kolektivních správců.

3.4.3 Případová studie III

V třetí případové studii bude popsána situace restaurátéra vlastníci restauraci o výměře 380 m² v městě nad 100 000 obyvatel. Restaurátér chce, aby v prostorách hrála hudba jako kulisa pro navození atmosféry ke konzumaci podávaných gastronomických specialit. V prostoru by chtěl mít rádio s dvěma reproduktory a v prostorách restaurace rozmístěných dalších 8 reproduktorů. Televizi či další multimediální přístroje v restauraci mít odmítá.

Jako první možnost může vzít v potaz pořízení licenční smlouvy u obou kolektivních správců OSA a Intergram. Předpokladem je opět situace, kdy majitel restaurace neměl doposud žádné problémy s kolektivními správci, jelikož hudbu v podniku doposud nepouštěl, a proto bude výše poplatku vypočítána ze snížené sazby.

Tabulka 12-Případová studie III-Poplatky kolektivním správcům

Případová studie III			
	OSA	Intergram	OSA+Intergram
1 rádio	279 Kč	219,70 Kč	498,70 Kč
8 reproduktorů	334,8 Kč	296,80 Kč	631,60 Kč
CELKEM za měsíc	613,8 Kč	516,50Kč	1130,30 Kč
CELKEM za rok	7365,6 Kč	6198 Kč	13563,60 Kč

Zdroj: vlastní

Opět se počítá s možností řádného licencování u obou kolektivních správců a opět je cena uvedena bez DPH za roční odvádění poplatků. S DPH je cena 16412 Kč za rok.

Druhou možností je pořízení svobodné hudby od společnosti Jamendo. Stejně jako v předešlých případech vyčteme cenu z ceníku z tabulky 6 a činí 4326 Kč za rok včetně daňové sazby.

Třetí možností je pořízení licence a využití služby Web Radio u společnosti IS Media. V tomto případě lze z ceníku z tabulky 7 vyčíst, že měsíční poplatek za licenci s rozlohou podniku v kategorii od 300 do 399 m², kam restaurace z případové studie spadá, činí

490 Kč. Roční cena by tedy byla 5880 Kč, za roční pořízení licence je však zákazníkovi poskytnuta sleva 10 %, a tak by cena byla 5292 Kč bez DPH, 6403 Kč s DPH.

Vyhodnocení možností – Případová studie III

Třetí případová studie se podmínkami podniku liší od předešlých dvou. Tentokrát se jedná o restauraci, jejíž výměrová plocha je 380 m². Podnik se opět nachází ve městě nad 100 000 obyvatel.

První je opět možnost kolektivních správců, dále společnost Jamendo a také společnost IS Media. V prostoru by mělo hrát rádio s dvěma reproduktory a dále po restauraci rozmístěných dalších 8 reproduktorů. Televizi či jiné multimediální přístroje v restauraci požadovány nejsou.

Tabulka 13-Případová studie III-Porovnání možností

Případová studie II	
Cena za rok	
OSA + Intergram	16 412 Kč
Jamendo	4 326 Kč
IS Media	6 403 Kč

Zdroj: vlastní

Jako u předchozích dvou studií, i zde v tabulce jsou uvedeny ceny ročních licencí včetně daňových sazeb. Rozdíl mezi nejdražší variantou poskytnutí licence u kolektivních správců a nejlevnější variantou poskytnutí licence u společnosti Jamendo je ještě více patrný. Nárůst ceny u kolektivních správců je zapříčiněn systémem výpočtu poplatků, kdy se na základě počtu obyvatel v obci, kde podnik sídlí, přičítá cena za každé další technické či multimediální přístroje. V konkrétním případě vztaženém na třetí případovou studii se jedná o poplatek za každý další reproduktor v prostorách podniku (kromě dvou integrovaných reproduktorů na rádiu). Nárůst ceny u společnosti Jamendo či IS Media je odvozen z velké výměrové plochy prostor podniku. Počet obyvatel v obci či počet technických přístrojů do ceny zahrnut není.

I třetí případová studie vyšla v neprospěch pro kolektivní správce a ze zvolených variant je opět nejlevnější možnost licencování svobodné hudby u společnosti Jamendo.

3.4.4 Shrnutí výsledků případových studií

Všechny tři případové studie se týkají porovnání možností licencování hudby. Studie se od sebe lišily vlastnostmi podniku, které určují výši poplatků. Pro kolektivní správce je hlavní informací pro výpočet výše poplatku počet obyvatel v obci, kde se prostory podniku nachází, a počet technického vybavení určený k reprodukci hudby. Pro internetová rádia jsou těmito faktory pouze výměrová plocha ozvučených prostor podniku.

Tabulka 14-Shrnutí případových studií

SHRUTÍ PŘÍPADOVÝCH STUDIÍ			
	Osa + Intergram	Jamendo	IS Media
Případová studie I	8 128 Kč	3244 Kč	3 267 Kč
Případová studie II	7 241 Kč	1800 Kč	3 267 Kč
Případová studie III	16 412 Kč	4326 Kč	6 403 Kč

Zdroj: vlastní

Jak vyplývá z Tabulky 14, ve všech třech stanovených případech vychází licencování u kolektivních správců jako ta nejdražší varianta. Naopak nejlevnější možností licencování hudby v podniku je internetové komerční rádio Jamendo. Jelikož se porovnávaly pouze možnosti licencování hudby, nebyly do studií zahrnuty trendy typu stáhnutí hudby a přehrávání ji z nosiče, neboť se to nepovažuje za licencování.

Výsledky případových studií poukazují na jeden z důvodů kritiky kolektivní správy, kterým je příliš vysoká cena za licencování autorsky chráněných děl. Tímto důvodem se zabývá i dotazníkové šetření provedené v praktické části diplomové práce.

4. Možnosti a trendy v licencování audiovizuálního obsahu

Při použití multimedialního přístroje, nejčastěji televize, za účelem veřejné produkce audiovizuálního obsahu v prostorách podniku, platí podobná pravidla jako u poskytování hudby. Taktéž vychází ze stejného zákona, tj. zákona číslo 348/2005 Sb., o rozhlasových a televizních poplatcích, v platném znění. Poplatky se opět dělí na koncesionářské a poplatky odváděné jakožto odměny za užití autorsky chráněných děl.

V oblasti koncesionářských poplatků může vyvstat otázka, co všechno se v době informačních technologií považuje za televizní přijímač a co nikoliv. Hned v § 2 ods. 2 je zřetelně popsáno, že předmětem televizního poplatku (televizním přijímačem) je každé zařízení umožňující reprodukci televizního vysílání, a to bez ohledu na způsob příjmu. Dodatek v odstavci také poukazuje na to, že zařízení se považuje za televizní přijímač i v případě úprav k individuálním účelům. To v praxi může například znamenat, že pokud má hospodský v hospodě televizi, na které však pouští jen svá videa a využívá tak televizor jako projektové zařízení pro své hosty a televizní vysílání nereprodukuje, tak i v tomto případě musí odvádět koncesionářský poplatek České televizi. [29]

Obrázek 10-Logo České televize

Zdroj: <http://img2.ct24.cz/cache/900x700/article/35/3495/349429.jpg>

V již citovaném odstavci 2 se lze také dočíst, že televizním vysíláním se rozumí šíření pro veřejnost prostřednictvím kabelových systémů či jiných technických prostředků. A proto i počítač vybavený televizní kartou spadá do této kategorie a je důvodem pro platbu koncesionářských poplatků. Nutno však podotknout, že televizní vysílání, které je možné

přijímat na počítači z internetu se nepovažuje za televizní vysílání. Osobní počítač nevybavený televizní kartou či mobilní telefon nejsou považovány za televizní přijímače.

Pro fyzické osoby, které využívají televizní přijímač ke svým podnikatelským účelům, ale i právnické osoby, platí koncesionářský poplatek za každé takové zařízení, podobě jako v případě rozhlasových přijímačů.

Situace licencování audiovizuálního obsahu je popsána stručněji než předchozí kapitola o licencování hudby, a to ze dvou důvodů. Jeden důvod je ještě větší síla kolektivních správců, a tedy malý prostor pro alternativy. Druhý důvod vyplývá z dotazníkového šetření, kdy jen dva respondenti měli ve svých prostorách televizní přijímač. Problematika licencování audiovizuálního obsahu se tedy prodejen, provozoven a menších restauračních zařízení takřka netýká.

4.1 Kolektivní správa

Síla kolektivních správců při licencování audiovizuálního obsahu je ještě větší než u licencování hudby. V § 96 ods. 4 je řečeno, že každý provozovatel kabelového přenosu je povinen se zaevidovat u kolektivního správce do 15 dnů od vzniku oprávnění. V praxi se jedná o provozovatele kabelových televizí, satelitního přenosu a také IPTV. [30]

Každý takový provozovatel je tedy zastupován kolektivními správci. Kromě dvou hlavních kolektivních správců OSA a Intergram zde figuruje i DILIA, ta však pověřila výběrem a výkonem správy kolektivního správce OSA.

Pro představu o výši poplatku pro kolektivní správce za poskytování audiovizuálního obsahu v restauračním zařízení poslouží Tabulka 15.

Tabulka 15-Výše poplatků za audiovizuální obsah

Výše poplatků za multimediální obsah			
	OSA	Intergram	OSA + Intergram
Rádio + TV	544,77 Kč	600,52 Kč	1145,29 Kč
+2 reproduktory	83,70 Kč	74,20 Kč	157,90 Kč
Celkem za měsíc	628,47 Kč	674,72 Kč	1303,19 Kč
Celkem za rok	7 541,64 Kč	8 096,64 Kč	15 638,28 Kč

Zdroj: vlastní

Výše poplatku je vypočítána pro podnik sídlící v obci s více než 100 000 obyvateli. Technické vybavení podniku je popsáno v tabulce. Poplatek za televizi a rádio je u kolektivního správce OSA odvozen ze sazebníku pro běžný způsob užití (tabulka 3), kdy je kombinace přístrojů pro hudební kulisu + TV levnější než součet poplatků pouze za rádio a pouze za TV. Tímto součtem je naopak nutné vypočítat výši poplatku u správce Intergram, protože v jeho sazebníku odměn se položka pro dva přístroje nevyskytuje. Do výpočtu výše poplatku nebylo zahrnuto použití jukeboxu, za který je poplatek jen u kolektivního správce OSA 1395 Kč na měsíc. Tabulka 13 by tedy měla dát čtenáři přehled o výši nákladů spojených s provozováním audiovizuálního obsahu v prostorách podniku.

Do výpočtu výše poplatků také nebyly započtené služby a trendy týkající se poskytování audiovizuálního obsahu. V další kapitole je přestavena služba **O2 TV Bussiness**, atraktivní především pro sport bary a hospody díky velkému množství nabízených sportovních kanálů. Představeny také budou alternativy poskytování audiovizuálního obsahu, za které není nutné odvádět poplatky kolektivním správcům.

4.1.1 O2 TV Bussiness

Službu TV Bussiness nabízí společnost O2. Jedná se o službu poskytující multidimenzionální obsah pro veřejnou produkci. Služba nabízí 42 kanálů, z toho 21 v HD kvalitě. Sportovní bary a hospody ocení 14 sportovních kanálů, od ČT 4 přes sportovní kanály O2 až po Nova Sport či Eurosport kanály. Sportovní bary láká O2 především

na nejvyšší českou fotbalovou ligu a na Ligu mistrů, protože vlastní vysílací práva na další minimálně tři roky. Služba však nenabízí jen tradiční fotbalové či hokejové přenosy. S O2 TV Bussiness lze získat i přenosy z bojových sportů, motosportů, basketbalu a mnoho dalších. [31]

Pro bary a restaurační zařízení můžou být lákavé kromě sportovních kanálů i kanály hudební, jako jsou MTV a Óčko.

K O2 TV Bussiness je poskytováno i mnoho dalších služeb, jako je například set-top-box za 1 Kč či nainstalování koncového zařízení technikem za 1 Kč. Na internetových stránkách <https://www.o2.cz/osobni/kamnao2tvsport/> lze nalézt všechna restaurační jiná zařízení používající ve svých prostorách O2 TV Bussiness.

Obrázek 11-O2 TV Bussiness–Liberecký kraj

Zdroj: Printscreen: <https://www.o2.cz/osobni/kamnao2tvsport/>

To může pomoci podnikateli k přilákání zákazníků na zajímavé sportovní utkání. K tomu může dopomoci i další služba, díky které lze odeslat potenciálním zákazníkům pohybujícím se v okolí podniku sms s pozváním do podniku na zajímavý zápas či obědové menu.

Měsíční cena za službu se závazkem na 12 měsíců je 7500 Kč včetně DPH.

4.2 Alternativy

Alternativ k licencování obsahu u kolektivních správců mnoho neexistuje. Přesto jsou v této kapitole dvě varianty takového využití televizoru zmíněny. Pro obě možnosti platí fakt, že pokud je cílem vyhnout se poplatkům kolektivním správcům, je nutné zajistit, aby televizor neměl možnost přijímat televizní vysílání.

První možností je služba od již zmíněné společnosti IS Media. Druhou je pak varianta poskytování pouze vlastního audiovizuálního obsahu.

4.2.1 IS Media Televize

Česká společnost IS Media byla představena se svou službou Web Radio poskytující pouze svobodnou hudbu. Společnost nabízí i variantu pro audiovizuální obsah. Je jím služba IS Media Televize.

Ta nabízí vlastní televizní obsah tvořený převážně reklamními spoty. Obsah můžou tvořit originální spoty podniku nebo lze na televizoru pouštět spoty jiných podniků a pokrýt tak část nákladů na audiovizuální obsah. Přes službu lze i informovat zákazníky o novinkách v podniku, zprávách ze světa či novém dění na vlastních sociálních sítích. [27]

Obrázek 12-Ukázka IS Media Televize

Zdroj: Printscreen: <https://www.ismedia.cz/televize>

Použitím služby s vlastním obsahem se tak lze vyhnout placení poplatků pro kolektivní správce. Služba IS Media Televize je však také zpoplatněná a cena se určuje individuálně na základě rozsáhlosti a náročnosti projektu. IS Media služby jsou vhodné především pro hotelové komplexy, lázeňské rezorty, restaurace či banky. V malé prodejně či provozně služba nevyužije svůj potenciál.

4.2.2 Poskytování vlastního obsahu

Tato varianta je zahrnuta především kvůli již zmíněnému vyhranému sporu Reného Vanečka. Ten ve svém pohostinství pomocí televizoru pouštěl svým stálým hostům a kamarádům různá videa z dovolených či srandovních zápasů z nedaleké vesnice. Pouští jen svůj obsah, na který vlastní autorská práva, a proto není povinen platit poplatky kolektivním správcům. Televize však musí být upravena tak, aby nepřijímala televizní vysílání a bylo tak zajištěno, že nebude přehráno jiné autorsky chráněné dílo.

Tuto variantu lze využít především v menších hostinských zařízeních se stálou klientelou, kdy je majitel podniku se svými zákazníky dlouholetý kamarád, jako je tomu v případě pana Vanečka.

5. Licencování na Liberecku

Praktická část diplomové práce se zabývá analýzou licencování audio a audiovizuálního obsahu v MSP na Liberecku. Data k analýze a prošetřování této problematiky byla získávána empiricky prostřednictvím dotazníkového šetření. Tato kapitola se věnuje výhradně této analýze, nastolení předpokladů a hypotéz, popsaní procesu dotazníkového šetření a následnému prezentování získaných výsledků.

5.1 Nastolení hypotéz

Před samotným získáváním dat a jejich zpracování bylo nutné nastolit hypotézy. Tyto hypotézy jsou v závěrečné části kapitoly na základě výsledků šetření vyvráceny nebo naopak potvrzeny.

První nastolená hypotéza tvrdí, že počet podniků využívajících hudbu ve svých prostorách bude větší než těch, které hudbu jako kulisu nevyužívají vůbec. Tento předpoklad vychází z marketingových i sociálních výzkumů potvrzujících skutečnost, že hudba v podniku má vliv na zákazníka a jeho rozpoložení a rozhodování při nákupech. Dále hudba slouží jako prvek doplňující atmosféru v podniku a také jako nástroj zlepšující pracovní prostředí zaměstnanců.

Druhý předpoklad je takový, že jen malá část podniků hrající hudbu bude mít licencovaný obsah u obou hlavních kolektivních správců OSA a Intergram. K tomuto předpokladu se pojí i dodatek, že pokud bude mít podnik licencovaný obsah jen u jednoho kolektivního správce, bude to převážně u OSA.

Třetí hypotéza se týká svobodné hudby. Předpoklad je takový, že maximálně třetina respondentů bude znát termín svobodná hudba a fakt, že lze jejím řádným užitím snížit náklady na veřejnou produkci hudby. K tomuto předpokladu se pojí i znalost pojmů se svobodnou hudbou (CC, Jamendo...), kde je opět očekávaná znalost maximálně třetiny respondentů.

5.2 Dotazníkové šetření

Získávání dat pro účely diplomové práce probíhalo pomocí dotazníkového šetření. Dotazníky byly vytvořeny dva. Jeden pro podniky, které provozovaly veřejnou produkci hudby (Příloha A). Druhý pro ty podniky, v kterých hudba nezaznívala.(Příloha B). Oba dotazníky se skládají z dvanácti otázek. Některé otázky jsou uzavřené, některé kombinované s možností napsat vlastní odpověď v případě, že žádná nabízená odpověď není pro respondenta vhodná. U některých otázek je také možné vybrat více odpovědí.

5.2.1 Cíl dotazníkového šetření

Cílem dotazníkového šetření je získání dat o licencování audiovizuálního obsahu v MSP na Liberecku pro účely diplomové práce. Autor však také vnímá dotazníkové šetření jako příležitost získat mnoho názorů od podnikatelů a debatovat s nimi osobně o problematice licencování audiovizuálního obsahu v MSP. Cílem autora je tedy také informovat prostřednictvím dotazníkového šetření podnikatele o možnostech licencování snižující náklady spojené s poskytováním hudby.

5.2.2 Průběh dotazníkového šetření

Dotazníkové šetření bylo provedeno v MSP na Liberecku. Podniky, které se dotazníkového šetření zúčastnily, byly vybrány náhodně. Dotazníky byly vyplněny anonymně, a proto nebudou zúčastněné podniky zmíněny.

Dotazníkové šetření často probíhalo velice obdobně. Na základě toho, zda v podniku hrála hudba či nikoliv, byla zvolena varianta dotazníku. Většinou pak autor pokládal otázky zaměstanci či majiteli podniku a na základě reakcí kroužkoval odpovědi. Při kladení otázek došlo často na konverzaci ohledně poskytování hudby. Část dotazovaných podnikatelů sdělovala své zkušenosti se správci, někteří však o povinnosti licencování hudby ani netušili. Účelem dotazníkového šetření nebylo jen získat data, ale slyšet i názory podnikatelů a případně je informovat o problematice a navrhnout jim řešení v užítí

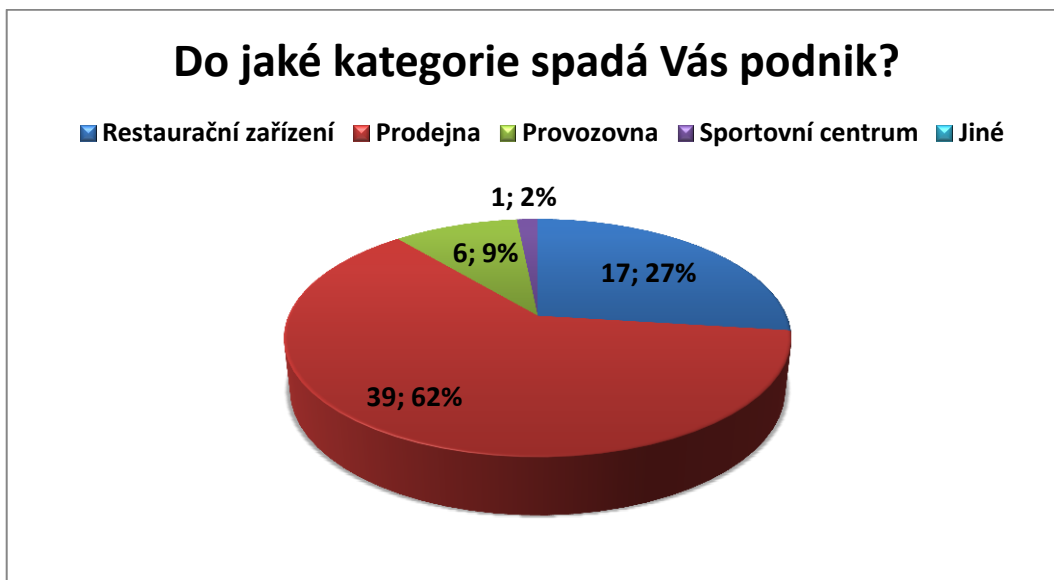
svobodné hudby. K tomuto účelu byly vytvořeny letáčky (Příloha E), které byly v případě zájmu v podnicích zanechány.

V některých případech bohužel zaměstanci či majitelé podniků neměli čas, dotazník jim byl tedy zanechán a vyzvednut byl pár dní poté. Tato varianta vyplňování dotazníků bohužel neumožňovala konverzaci nad daným tématem a sloužila jen k získání dat.

5.3 Výsledky dotazníkového šetření

Po získání dat z dotazníků následovalo jejich zpracování. Pro účely diplomové práce jsou prezentovány odpovědi na otázky týkající se předem nastolených hypotéz, případně i některé další otázky přinášející zajímavé zjištění. Odpovědi na všechny otázky je možné nalézt v Přílohách C a D.

Celkově se dotazníkového šetření zúčastnilo 63 respondentů. Dalších 17 oslovených podniků se odmítlo zúčastnit šetření.

Obrázek 13-Zúčastněné podniky
Zdroj: vlastní

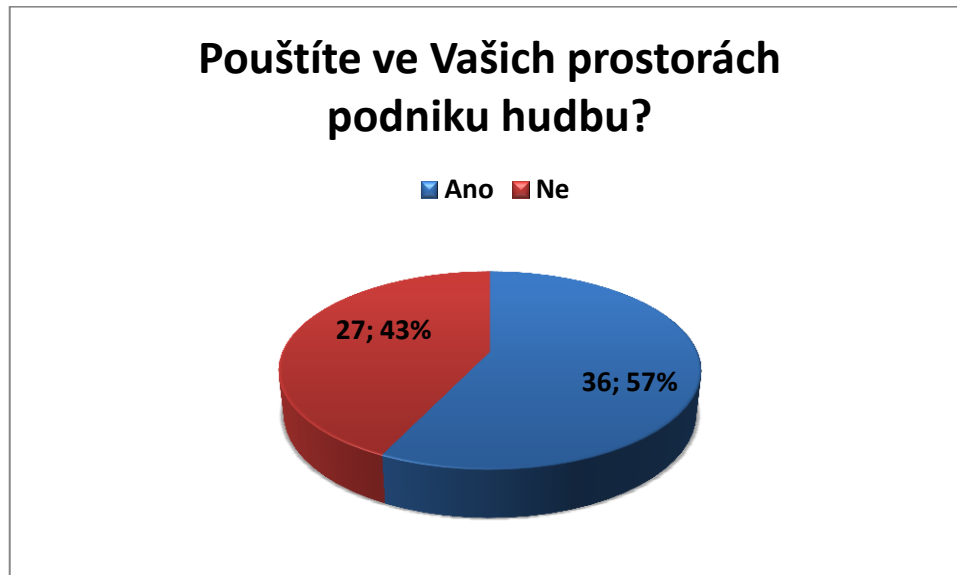
Z obrázku 13 je patrné, jaké druhy MSP se zúčastnily dotazníkového šetření. Do dotazníkového šetření se tedy zapojilo 39 prodejen (62 %), 17 restauračních zařízení (27 %), 6 provozoven (9 %) a jedno sportovní centrum.

5.3.1 První hypotéza

„Počet podniků využívajících hudbu ve svých prostorách bude větší než těch, které hudbu jako kulisu nevyužívají vůbec.“

Před samotným vyhodnocením otázky je důležité zmínit, že za veřejnou produkci při dotazníkovém šetření se považovalo provozování jakékoliv hudby, které bylo v prostorách podniku možno zaslechnout. Tento přístup měl napodobit postup při přísných kontrolách kolektivními správci, kteří by zřejmě postupovali podobně.

Pro potvrzení či vyvrácení hypotézy poslouží odpovědi na druhou otázku společnou pro obě varianty dotazníků.

Obrázek 14-Poměr podniků hrajících hudbu
Zdroj: vlastní

Z koláčového grafu na obrázku 14 lze vyčíst, že 36 podniků (57 %) hudbu ve svých prostorách reprodukuje a 27 podniků (43 %) nikoliv. Rozdíl mezi odpověďmi není

propastný, přesto se dotazníkového šetření zúčastnilo více podniků hrajících hudbu ve svých prostorách. Předpoklad byl tedy správný.

5.3.2 Druhá hypotéza

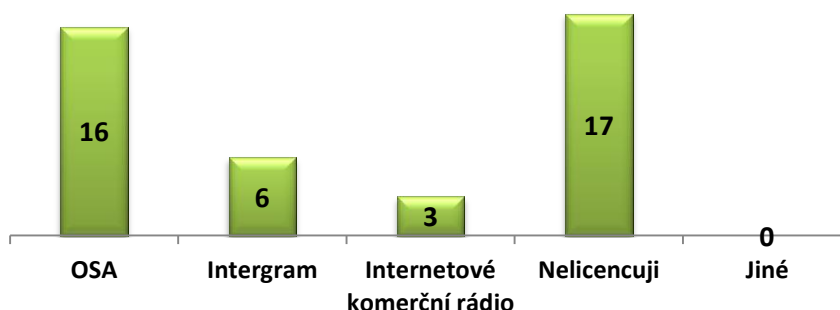
„Jen malá část podniků hrajících hudbu jako kulisu bude mít licencovaný obsah u obou hlavních kolektivních správců OSA a Intergram.“

K hypotéze se váže i dodatek, že pokud bude mít podnik licencovaný obsah jen u jednoho kolektivního správce, bude to převážně u OSA.

Tato hypotéza je založena na předpokladu, že podnikatelé často nemusí vědět o tom, že jsou povinni licencovat u více správců. Může se stát, že licencují jen u OSA a automaticky předpokládají, že je problematika vyřešena. S podobnými případy, kdy podnikatel licencuje jen u jednoho kolektivního správce a pak má problémy s tím druhem, se lze často setkat na internetových fórech a poradnách.

K získání dat k této problematice posloužila otázka č. 4 ve variantě pro podniky, které reprodukují hudbu ve svých prostorách podniku. U otázky bylo možné zakroužkovat více odpovědí.

U koho máte uzavřenou licenční smlouvu k užití hudby?

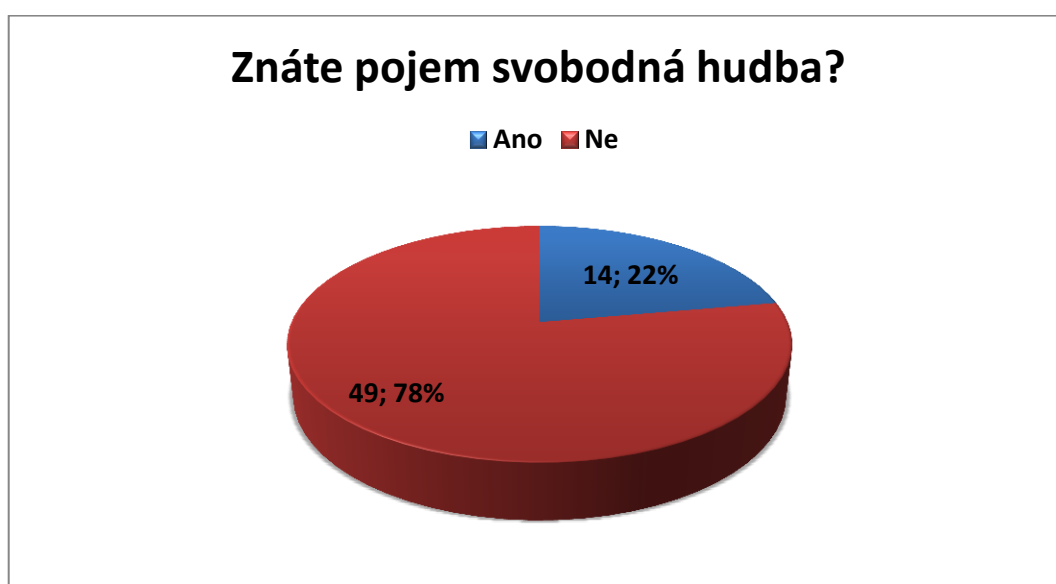
Obrázek 15-Poměr možností licencování hudby
Zdroj: vlastní

Z grafu na obrázku 15 lze vyčíst dvě informace. První z nich se týká druhé nastolené hypotézy a potvrzuje předpoklad, že jen 6 (necelých 17 %) podniků z 36, které ve svých prostorách hrají hudbu, licencují řádně u obou kolektivních správců. Dalších 10 (necelých 28 %) podniků licencuje jen u kolektivního správce OSA. 3 podniky (cca 8 %) licencují u rádií poskytovaných svobodnou hudbu a 17 podniků (téměř 50 %) s veřejnou produkcí nelicencuje vůbec.

5.3.3 Třetí hypotéza

„Maximálně třetina respondentů bude znát termín svobodná hudba a skutečnost, že lze jejím řádným užitím snížit náklady na veřejnou produkci hudby.“

Tato hypotéza vychází z předpokladu, že se o svobodné hudbě a možnostech jejího využití málo debatuje. Výsledkem poté je, že se o svobodné hudbě mezi podnikateli málo ví. O tom svědčí i výsledky ze společných otázek pro obě varianty dotazníku.

Obrázek 16-Znalost svobodné hudby
Zdroj: vlastní

Na otázku, zda zná respondent pojem svobodná hudba, odpovědělo z 67 respondentů jen 14, že ano. To je zhruba 22 %. To je méně než třetina a potvrzuje to tvzení, že se

o svobodné hudbě mezi podnikateli málo ví. S pojmem svobodná hudba úzce souvisí i následující otázka.

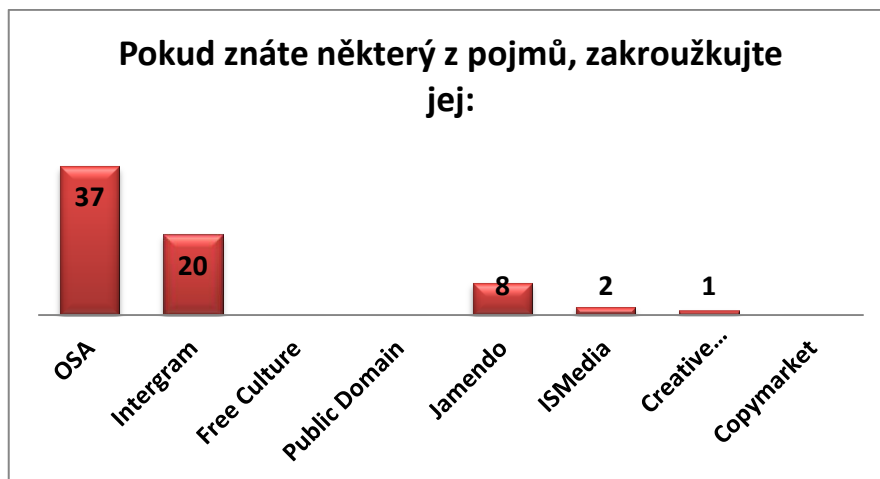

Obrázek 17-Svobodná hudba

Zdroj: vlastní

Z grafu je jasně čitelné, že přes 80 % dotazovaných netuší, že užitím svobodné hudby se dají snížit náklady na veřejnou produkci.

Poslední graf spojený s touto hypotézou na obrázku 18 dokazuje, že dotazovaní až na výjimky neznají pojmy se svobodnou hudbou spojené, jako jsou poskytovatel licencí Creative Commons a rádia hrající svobodnou hudbu Jamendo a IS Media.

Obrázek 18-Znalost pojmů
Zdroj: vlastní

5.3.4 Výsledky nespokojenosti s kolektivními správci

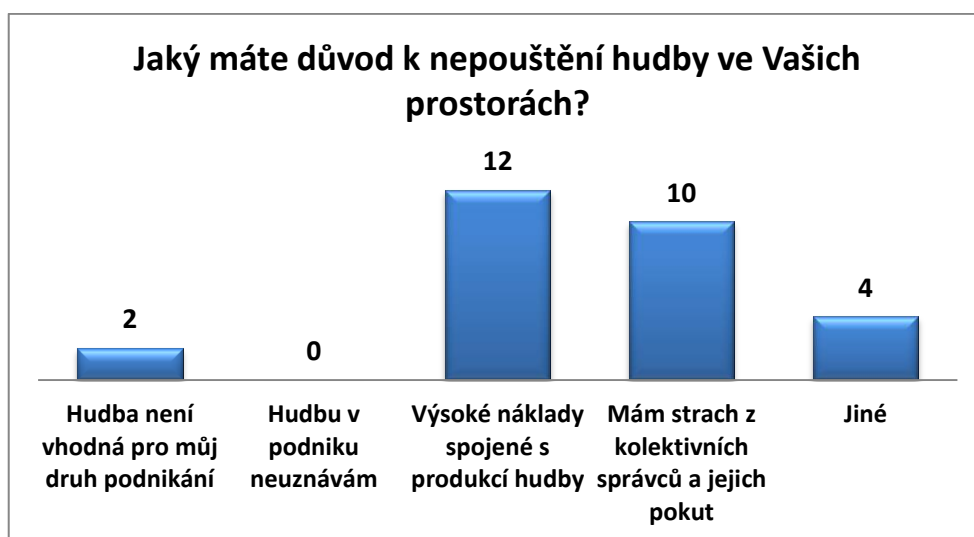
V této kapitole budou prezentovány výsledky na otázky, které poukazují na názory respondentů ohledně kolektivních správců. Tyto výsledky potvrzují kritiku kolektivních správců a jejich vysokých poplatků. K této kritice se váže následující graf, který zjišťuje, co si dotazovaní myslí o systému výpočtu výše poplatku kolektivními správci.

Obrázek 19-Systém výpočtu poplatků kolektivních správců
Zdroj: vlastní

Ani jeden respondent se nepostavil na stranu kolektivních správců. Nejčastějšími odpověďmi bylo, že je systém nevhodný a nespravedlivý, případně, že neví. Přes polovinu dotazovaných uvedlo, že nemá žádný názor na systém výpočtu výše poplatků pro kolektivní správce. Tato část respondentů tedy vůbec nevěděla, na základě čeho se výše poplatků určuje, zda na základě výměry podniku, počtu technických zařízení či na základě počtu obyvatel ve městě, v kterém sídlí.

Další výsledek, který potvrzuje kritiku správců, vychází na základě otázky ve variantě pro podniky nehrající hudbu v podniku. Cílem této otázky bylo zjistit důvody, proč podnikatel ve svém podniku nevyužívá hudbu.

Obrázek 20-Důvody k neprovozování hudby
Zdroj: vlastní

Nejčastějším důvodem, proč podnikatelé ve svém podniku nevyužívají hudbu, jsou vysoké náklady spojené s licencováním hudby u kolektivních správců. S tímto faktem je spojená hojnost odpovědí u možnosti, kdy mají strach z kolektivních správců samotných. Tuto odpověď často zvolili respondenti, kteří již v minulosti poskytovali veřejnou produkci, neměli hudbu řádně licencovanou a dostali se do sporu s kolektivními správci.

5.4 Zhodnocení výsledků

Na základě výsledků dotazníkového šetření budou shrnuty získané poznatky. Před samotným zhodnocením výsledků je nutné uvést, že se šetření zúčastnilo jen 67 respondentů. Proto se nedá výsledky vztahovat na celou Českou republiku, ani na Liberecký kraj. Přesto je patrné, že se výsledky ztotožňují s náladou ve společnosti ohledně problematiky veřejné produkce v podnicích.

Výsledky z dotazníkového šetření potvrdily všechny tři nastolené hypotézy. První hypotéza, která byla potvrzena, poukazuje na pocit, že je hudba kladně vnímána jak zákazníky, tak zaměstnanci, a že je často v zájmu podniků využívat hudbu jako kulisu.

Druhá potvrzená hypotéza pak poukazuje na to, že ani podnikatelé nevědí o povinnosti licencovat u obou kolektivních správců OSA a Intergram. Takový problém by určitě vyřešilo sjednocení všech šesti kolektivních správců pod jeden společný subjekt. Takový subjekt by pak mohl poskytovat licence pro podnikatele jakožto uživatele hudby. Poplatky získané na základě licencí by poté přerozděloval příslušným kolektivním správcům, a ty by vyplácely odměny zastupovaným nositelům práv.

Třetí potvrzená hypotéza poukazuje na to, že jen malá část podnikatelů je seznámena s pojmem svobodná hudba, s termíny s ní související a možností snížení nákladů spojenou právě s užitím svobodné hudby. Tuto míru neznalosti se snaží snížit Česká pirátská strana, která často vystupuje proti kolektivním správcům a lobbuje za svobodnější užití děl a snazší šíření kultury. S nadsázkou lze říci, že se o šíření pojmu zasloužila i tato práce, neboť docházelo k častým debatám při vyplňování dotazníků. Snaha autora poté byla seznámit respondenty s celou problematikou a nabídnout řešení v podobě užití svobodné hudby.

Výsledky týkající se kolektivních správců napovídají o celkové nespokojenosti s nimi spojenou. Podnikatelům často vadí nepřiměřeně vysoké náklady spojené s užitím hudby. To je hlavním důvodem, proč se některé zúčastněné podniky rozhodly hudbu raději neprovozovat.

6. Závěrečné shrnutí a doporučení

Tato kapitola se věnuje celkovému shrnutí hlavních informací o problematice licencování audio a audiovizuálního obsahu. Na základě nastudované problematiky a výsledků šetření budou autorem nabídnuta i doporučení pro veřejnou produkci v podnicích a zpsůby, jak se nejlépe vyhnout problémům s kolektivními správci.

6.1 Shrnutí problematiky autorského práva

Pojmy spojené s autorským právem jsou důležité k pochopení celé problematiky. Důležité je vědět, že autorské dílo je každé vzniklé dílo bez nutnosti registrace, uveřejnění či dalších činností. Takové autorské dílo spadá pod ochranu autorského zákona a duševního vlastnictví. Tento princip je základem celé problematiky veřejné produkce v MSP.

Nejčastějším procesem umožňující užití takto chráněných děl je uzavření licence, nejčastěji smluvní a nevýhradní. S digitální dobou se však objevují i další možnosti licencování reagující na zastaralé znění autorských zákonů omezující šíření kultury a umění. Jedná se zmíněnou společnost Creative Commons poskytující pod svými licencemi díla autorů, kteří se výhradně vzdávají některých svých autorských práv a poskytující tak svá díla k volnému šíření a k dalším úpravám. Nástroje CC umožňují rozmach tzv. svobodné kultury. Rozsáhlou oblastí svobodné kultrury je samotná svobodná hudba, která se stává v posledních letech největší zbraní proti poplatkům za užití autorsky chráněných děl v MSP.

6.2 Licencování zvukového obsahu v MSP

Problematika užití autorsky chráněné hudby je její veřejná produkce. Veřejnou produkcí se označuje poskytování autorského díla veřejnosti. Pokud dochází k veřejné produkci autorsky chráněných děl, je nutné mít ke všem hraným dílům uzavřenou licenci čili oprávnění k užití. To je však prakticky nemožné, neboť denně hraje v rádiové stanici několik desítek či dokonce stovek různých interpretů. Získat od všech povolení k užití děl není v silách žádného autora. Proto existuje nástroj zvaný kolektivní správa.

6.2.1 Shrnutí kolektivní správy

Kolektivní správa má za cíl uplatňovat a ochraňovat autorská práva a umožňovat jejich zpřístupnění veřejnosti. Kolektivní správu v České republice vykonává šest kolektivních správců, kdy z pohledu MSP a licencování hudby jsou nejdůležitějšími správci OSA a Intergram. Kolektivní správce OSA chrání autorská práva autorů, tzn. skladatelů a textařů hudby. Intergram zastupuje především výkonné umělce, převážně zpěváky. Kolektivní správci jsou často terčem kritiky, a to především ze strany drobných podnikatelů. Nejvíce jim vadí výše poplatků a nespravedlivý systém výpočtu výše poplatků respektive odměn pro autory. Velké kritice se kolektivním správcům také dostává kvůli aplikování principu presumpce viny. To v praxi zjednodušeně řečeno znamená, že poplatky v podniku je nutné správcům odvádět i v případě, kdy se v podniku nachází rádiový přijímač, ale v otevírací době podniku nehraje hudbu. Dokonce nemusí hrát nikdy a slouží jen jako dekorace. Jakmile je v podniku hrozba, že by mohlo dojít k reprodukci autorsky chráněné hudby, nárokují si kolektivní správci odvádění poplatků. Kolektivní správci vinu z hraní autorsky chráněných děl dokazovat nemusí. Naopak podnikatel musí dokládat a dokazovat, že je neviný. [32]

Přes všechnu kritiku je nutné podotknout, že bez kolektivní správy by bylo šíření děl velice obtížné. S lehkou nadsázkou lze i říci, že by možná nebyla ani díla, která by bylo možné šířit, neboť celkový systém kolektivní správy díky poplatkům za užití děl dotuje autory a umělce. Umožňuje tak kultuře rozkvétat, dělá umění profitabilním a pro mnohé autory atraktivním prostředím pro tvorbu svých děl, jelikož jsou chráněna právě kolektivními správci.

Kolektivní správce si tedy lze s nadsázkou představit jako jednoho zástupce všech autorů na světě. Díky tzv. rozšířené kolektivní správě spravuje i práva autorů, kteří o to ani nežadají. To je mimochodem jeden z argumentů kolektivního správce OSA proti svobodné hudbě, kdy tvrdí, že z důvodu rozšířené kolektivní správy je její nutností zastupovat všechny autory, takže i ty, kteří se svých autorských práv vzdali. Kolektivní správce Intergram na rozdíl od OSA užití svobodné hudby uznává. Mnoho soudních procesů, včetně vyjádření Ústavního soudu i ESD uznává řádné užití svobodné hudby, a staví se tak proti tvrzení OSA. [32]

Česká i celoevropská judikatura také nahlíží na výklad pojmu veřejná produkce rozdílně než kolektivní správci. Dle soudů se o veřejnou produkci jedná až tehdy, když přináší podniku hospodářské obohacení či konkurenční výhodu. Tvrzení se opírá o skutečnost, že ke kadeřnici, do lékárny či do prodejny se nechodí poslouchat hudba, ale nakupovat či shánět službu. V restauračních zařízeních či kavárnách se však o veřejnou produkci jednat může, neboť dotváří atmosféru v podniku, a tak může mít vliv na zákazníka, a tak přinášet hospodářské obohacení. Kolektivní správce OSA považuje za veřejnou produkci každé poskytování hudby v MSP a mezi zaměřenými podnikem či způsobu produkce hudby rozdíly nedělá.

Doporučení – veřejná produkce: Při poskytování hudby v MSP je vždy nutné individuálně posoudit, zda se jedná o veřejnou produkci či nikoliv. Pokud je v podniku několik reproduktorů, jedná se jednoznačně o veřejnou produkci a u soudu argument, že k vám do obchodu zákazníci nechodí poslouchat hudbu, ale nakupovat, neuspěje. Pokud je v podniku pod regálem u kasy potichu puštěné rádio za účelem zpříjemnění pracovní činnosti zaměstnance, o veřejnou produkci se (dle vyjádření soudů) nejedná. Doporučením je individuálně zhodnotit situaci v podniku a zvážit, zda se jedná o veřejnou produkci či nikoliv. Pokud je majitel přesvědčen, že se v jeho provozovně o veřejnou produkci nejedná, a nehodlá tedy platit poplatky za užití hudby, musí počítat s možností, že se kolektivní správci budou dožadovat zaplacení platby za neoprávněné obohacení. Při nezaplacení platby může dojít ze strany kolektivních správců až ke stížnosti u soudu. Ne každý podnikatel je ochoten zúčastnit se takového řízení, a tak není možnost neaplacení poplatků tou nejvhodnější.

Doporučení – koncesionářský poplatek: Při dotazníkovém šetření došlo několikrát ze strany podnikatelů k argumentaci, že platí koncesionářský poplatek Českému rozhlasu za užití rádiového přijímače, a že tedy licencují u něj. Koncesionářský poplatek a poplatek za licenci na reprodukci hudby jsou však z podstaty odlišné poplatky. Koncesionářský poplatek činí 45 Kč za rádio a je zdrojem financí pro provoz a rozvoj Českého rozhlasu poskytující veřejnou službu. Autorům reprodukováných děl se z poplatků pro rozhlas žádná odměna nevyplácí. O odměny pro autory se starají kolektivní správci a na základě licenčních smluv umožňují reprodukci autorsky chráněné hudby. Pro účely řádné reprodukce je tedy nutné platit oba poplatky, jak koncesionářský, tak odměny pro autory

děl. U podniků s více rádiovými přijímači také platí, že se koncesionářský poplatek musí odvádět za každý z nich.

Licencování u kolektivních správců

Licencování hudby u kolektivních správců je nejčastější možností poskytování hudby. Dle autorem provedených případových studií je licencování u kolektivních správců tou nejdražší možností. Pokud podnikatele netrápí vysoké poplatky odváděné kolektivním správcům za veřejnou produkci, je pro něj tato možnost nejvhodnější. Je totiž i nejbezpečnější a dle právního řádu nejkorrektnější. A pokud podnikatel zastává názor, že platit kolektivním správcům je správné a podporovat tím kulturu důležité, jinou možnost licencování hudby neuvítá. S tímto názorem se však autor práce během debat s majiteli a zaměstnanci MSP při provádění dotazníkového šetření nesetkal.

Doporučení: Pokud se podnikatel rozhodne, že bude licencovat zvukový obsah u kolektivních správců, musí si uvědomit, že je nutné platit oběma hlavním kolektivním správcům OSA a Intergram. To je zapříčiněno tím, že každý ze správců zastupuje jiné nositele práv. Pokud se tedy odvádí poplatky jen u jednoho ze správců, dříve nebo později bude platbu vyžadovat i ten druhý (případně další), jelikož dochází k neoprávněnému obohacení na úkor jím zastupovaných nositelů práv.

U kolektivních správců musí podnikatel licencovat i v případě, kdy v prostorách podniku reprodukuje zakoupené CD svého oblíbeného autora. Ošemetné je také užití služeb jako je Spotify. Tato služba ve svých podmínkách užití poukazuje na autorská práva autorů a jasně deklaruje, že služba slouží pouze pro osobní účely. A to i při zakoupení služby Premium. Pokud tedy dochází k reprodukci hudby pomocí služby Spotify, tak jednak dochází k porušení podmínek užití služby Spotify a účet Premium bude zrušen, a jednak je nutné i v takovém případě platit kolektivním správcům.

Alternativou k licencování hudby u kolektivních správců je řádné použití svobodné hudby. Možností užití svobodné hudby k veřejné produkci je několik. V následující kapitole jsou možnosti shrnuty a zmíněna jsou doporučení autora.

6.2.2 Licencování svobodné hudby

Svobodná hudba se považuje za díla autorů, kteří se vzdali části svých autorských práv a poskytují tak svá díla k volnému šíření. Mezi formy šíření spadá i veřejná produkce v MSP. Jelikož se naprostá většina autorů svobodné hudby vzdává práva na odměny za užití děl, dá se řádným použitím svobodné hudby v MSP výrazně ušetřit na nákladech. To mimo jiné vyplývá z již zmíněných případových studií. Možností, jak si do podniku pořídit svobodnou hudbu, je několik.

Hraní svobodné hudby z nosiče

Možnost hraní svobodné hudby z nosiče je tou nejlevnější variantou hraní svobodné hudby v MSP. Hudbu si může podnikatel sehnat libovolně, například vyhledáváním na základě Creative Commons licencí nebo použít archiv poskytovaný podnikatelům Českou pirátskou stranou. Nutností při využití této varianty reprodukce svobodné hudby je poskytnutí seznamu skladeb, jejichž autoři se vzdali nároků na odměnu, kolektivním správcům.

Doporučení: V přechozí kapitole byla zmíněna presumpce viny, kterou kolektivní správci praktikují. Z toho důvodu je vhodné upravit technické prostředky určené k reprodukci hudby tak, aby například nebyly schopné přijímat rádiový signál. V podniku by se také na žádném nosiči neměla vyskytovat autorsky chráněná hudba, kterou by bylo možné přehrát. Nutné je také kontaktovat kolektivní správce a poskytnout jim seznam svobodné hudby, která je v podniku reprodukována. Vhodné je také umístit přístroj hrající hudbu tak, aby k němu neměla přístup veřejnost, ale jen zaměstnanci podniku.

Do této kategorie lze zařadit i hraní hudby od regionálních kapel, které nemají s kolektivními správci uzavřenou smlouvu o zastupování a uplatňování práv, a dali podniku souhlas k reprodukci svých děl. V takovém případě se také jedná o variantu, kdy není nutné platit kolektivnímu správci.

Internetové rádio Jamendo

Další možností k řádnému hraní svobodné hudby v podniku je licencování u internetového rádia Jamendo. Toto rádio poskytuje svým uživatelům svobodnou hudbu, nejčastěji pod licencemi Creative Commons. Pořízení licence je samozřejmě zpoplatněno, výše částky může být však až několikanásobně nižší než u kolektivních správců. To mimojiné dokládají výsledky případových studií v diplomové práci. Hudba poskytovaná Jamendem je rozdělena do 33 žánrů dohromady čítajících přes 500 000 skladeb. Každý podnik si tak může vytvořit svůj vytoužený seznam hudby hodící se do jeho prostor či si jen pustit náhodné písně zvoleného žánru. Podstatnou nevýhodou může být fakt, že je služba zahraniční a stránky Jamenda, včetně podmínek užití a dalších dokumentů, jsou v anglickém jazyce. Za nevýhodu lze také považovat nutnost použití počítače a internetu v prodejně.

Kolektivní správce OSA se nechal slyšet, že licencování u internetových rádií typu Jamendo neuznává, neboť lze kdykoliv přepnout na autorsky chráněný obsah. To lze opět považovat za uplatňování presumce viny. Podnikatel pak těžko dokazuje, že k přepínání služby opravdu nedochází a že je reprodukována jen hudba svobodná. Oproti tomu kolektivní správce Intergram svobodnou hudbu uznává, chápe ji jako svobodné rozhodnutí autora vzdát se svých práv a její užití licencováním u Jamendo uznává za regulérní. V soudních procesech je však řádné užití služby Jamenda považováno za dostačující k tomu, aby nemusely být odváděny autorské odměny kolektivním správcům.

IS Media Web Radio

Služba Web Radio od společnosti IS Media, podobně jako Jamendo, slouží k poskytování svobodné hudby pro veřejnou produkci. Služba je opět zpoplatněna. Ve všech třech případových studiích byla levnější než kolektivní správci. Pro mnoho podnikatelů může být výhodou, že je společnost IS Media z České republiky, a tak jsou webové stránky i další materiály v češtině. Za velkou výhodu lze považovat i nadstandartní službu Bussiness, která uživateli umožňuje používat spoustu dalších nástrojů k vytvoření dokonalejší kulisy v podniku. Tato služba stojí měsíčně 149 Kč a umožňuje uživateli například vkládat mezi písně své reklamní spoty. K této službě vytvořila společnost na svém YouTube kanále IS

Media 5 videí, na kterých demonstruje výhody využití služby Web Radio pro podnikatele. Nachází se zde mimo jiné i videa s návody jak se o službu starat a jak ji co nejvíce přizpůsobit svým představám. Společnost nabízí i službu umožňující nahrání vlastních reklamních spotů. Lze také využít možnost konzultace ozvučení prostor podniku.

Společnost IS Media cílí především na hotelové komplexy, lázeňské prostory, obchodní centra a velké restaurace, přesto lze jejich služby využít i v malých prodejnách. Pro menší prodejny a podniky je však zřejmě vhodnější internetové rádio Jamendo, jelikož je jeho užívání jednodušší. Případně lze využít variantu produkce svobodné hudby z nosičů.

Doporučení: Pro obě varianty internetových rádií lze doporučit kontaktovat kolektivní správce s řádnou licencí. Dále je nezbytné, aby v podniku nedocházelo k hraní autorsky chráněné hudby, ať už z různých nosičů či pomocí internetových služeb jako je například YouTube. Při využití svobodné hudby se musí používat opravdu jen svobodná hudba. Jakékoliv porušení tohoto pravidla zaznamenané kolektivním správcem automaticky ruší účinky licence.

6.3 Licencování audiovizuálního obsahu v MSP

Podobně jako u hudby nelze provozovat ve svém podniku autorsky chráněný audiovizuální obsah, aniž by byla sjednaná licenční smlouva u kolektivního správce. Síla kolektivního správce je u audiovizuálního obsahu ještě větší než u hudby. To je zapříčiněno režimem povinné kolektivní správy, do které televizní vysílání spadá. Každý provozovatel digitálního vysílání je povinen se zaevidovat u kolektivního správce, který za něj poté chrání a vykonává práva. Situace s placením kolektivním správcům za audiovizuální obsah není tak kritizována jako u licencování hudby. To je spjaté s tím, že zavedení televize je mnohem složitější než zavedení hudby. Roli může hrát i cena televizoru, oproti které se můžou zdát poplatky za veřejnou produkci zanedbatelnou částkou (na rozdíl od případu s hudbou).

V prodejně navíc nelze tvrdit, že slouží jen pro účely zaměstnanců. Pokud je do prostor podniku umístěn televizor, je určen zákazníkům a může sloužit jako lákadlo pro hosty

v období sportovních klání jako jsou mistrovství světa či olympijské hry. V takových případech není důvod neplatit kolektivním správcům.

Doporučení: Pro majitele televizorů platí, že je nutné odvádět koncesionářský poplatek. Koncesionářský poplatek není licenci za veřejnou produkci. Ani případné pořízení set top boxu či jiné služby není poplatkem autorům chráněných děl. Poplatkem autorům chráněných děl je licencování u kolektivních správců. Vše ostatní je jen platba za služby.

V podnicích lze uplatnit i služby rozšiřující nabídku kanálu jako je v práci zmíněná O2 TV Business. Ta se stala trendem poslední doby v poskytování sportovních kanálů v restauračních zařízeních a sport barech. Vlastní například vysílací práva na českou nejvyšší fotbalovou ligu či Ligu mistrů na další 3 roky.

6.3.1 Alternativy ke kolektivním správcům

V práci byly popsány dvě varianty použití audiovizuálního obsahu k veřejné produkci bez nutnosti platit poplatky kolektivním správcům. Jednou z možností je placená služba IS Media Televize poskytující vlastní obsah pro každý podnik, jako jsou vlastní reklamní spoty, zprávy o podniku či dění na sociálních sítích. Lze pouštět i reklamní spoty jiných podniků a pokrýt tím část nákladů na poskytování audiovizuálního obsahu.

Tento způsob je určen především pro hotely, wellness centra, velké restaurace a obchodní centra. V malých prodejnách a provozovnách postrádá svůj význam a není využit jeho potenciál.

Druhou možností je takové užití televizoru, kdy je na něm přehráván pouze vlastní obsah. S touto variantou vyhrál u soudu nad kolektivními správci pan René Vaneček, kdy ve svém pohostinství pouštěl svým přátelům a dlouholetým štamgastům videa z dovolených, z různých společně strávených akcí či tzv. sranda matchů. Pouštěl tedy jen svůj obsah, na který vlastnil autorská práva, a tak nebyla nutnost platit poplatky kolektivním správcům.

Doporučení – úprava televizoru: Při využití alternativních možností poskytování audiovizuálního obsahu je nutné zajistit, aby nebylo možné na přístroji přijímat televizní

vysílání. To by totiž bylo díky presumpci viny napadnutelné kolektivními správci za neoprávněné obohacení.

Více alternativních možností poskytování audiovizuálního obsahu, které by umožnilo vyhnout se platbám kolektivním správům, není. Provozování televizoru je spjaté jak s koncesionářskými poplatky, tak i s poplatky pro kolektivní správce. To mohou být pro malý podnik velké náklady. Při poskytování televizního vysílání se nedá vyhnout placení poplatků pro kolektivní správce. Žádný svobodný kanál nabízející svůj obsah zdarma na trhu není. Proto lze doporučit vždy pečlivě zhodnotit, zda je televizor do prostor podniku nutný a propočítat, zda se provozování televize pro podnik vyplatí.

Závěr

Diplomová práce se zabývá problematikou licencování audio a audiovizuálního obsahu v malých a středních podnicích. V první části jsou stručně vymezeny pojmy potřebné k pochopení celé problematiky licencování hudby v podniku, jako je autorské dílo, ochrana autorského díla či licence a její typy. Mezi licencemi jsou zmíněny i novodobé projekty reagující na digitální dobu a zastaralé znění autorského zákona. Jedná se o společnosti Creative Commons a Copymarket.

Následující část práce se týká samotné problematiky licencování obsahu v MSP. Čtenář je seznámem s kolektivní správou, která zastupuje autory. Dále je popsána svobodná hudba a její možné uplatnění při veřejné produkci. Následně jsou porovnány možnosti licencování autorsky chráněné hudby a hudby svobodné, a to především z hlediska výše nákladů na její reprodukci. V případových studiích je licencování u kolektivních správců vždy tou nejdražší variantou. Po problematice licencování hudby je v práci podobným způsobem zpracována i problematika audiovizuálního obsahu. Tato problematika však není vzhledem k výsledkům dotazníkového šetření zpracována tak podrobně. Z dotazníkového šetření plyne, že k poskytování audiovizuálního obsahu dochází v MSP jen zřídka. Druhým důvodem je silné postavení kolektivních správců znemožňující užití mnoha alternativ.

V praktické části práce jsou prezentovány výsledky dotazníkového šetření ohledně licencování audio a audiovizuálního obsahu v MSP na Liberecku. Na základě výsledků jsou potvrzeny hypotézy, které byly nastoleny. Výsledky se také shodují s náladou ve společnosti a potvrzují celkovou nespokojenost s činností kolektivní správy. V závěru práce je celá problematika licencování stručně shrnuta. Také jsou zmíněna doporučení autora k jednotlivým možnostem licencování hudby.

I přes to, v jakém světle je kolektivní správa viděna, je nutné si mít na paměti, že bez nástroje jako je kolektivní správa by bylo takřka nemožné šířit díla a kulturu obecně. Existence kolektivní správy je pro kulturu nezbytnou záležitostí. K zamyšlení však zůstává, zda není síla správců až moc veliká, když je i užití díla například pro vzdělávací účely porušením autorského práva. Kolektivní správci často působí za hranicí slušnosti. Jejich chování je často označováno jako vykořisťování, kdy zacházejí až za pomyslnou

hranici svých pravomocí. Vhodné by bylo omezení síly a monopolního postavení správců. To se možná změní s novelou autorského zákona, která by se měla týkat převážně kolektivní správy. Co se týče administrativy a přehlednosti kolektivní správy, ideální by bylo sjednocení všech správců pod jeden společný subjekt. To by usnadnilo licencování pro podnikatele, kteří by tak nemuseli licencovat dvakrát u dvou různých správců kvůli stejnému obsahu.

V budoucnu lze očekávat stále častější užívání svobodné hudby a užití internetu jako média pro šíření kultury. Na tento trend by měly reagovat i změny autorského zákona a začlenit například CC licence do právního řádu ČR. Vhodné by bylo i začlenění pojmu Fair Use do českého právního prostředí, aby byl umožněn další rozkvět kultury.

Seznam použité literatury

- [1] *Zákon č. 121/2001 Sb., o právu autorském, a právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů* (autorský zákon) [online]. [cit.2017-03-22]. Dostupný z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/autorsky/>
- [2] VINAŘ, Josef, Irena ŽANTOVSKÁ, Helena CHALOUPKOVÁ, Adéla FALADOVÁ, Roman KOŘÁN, Ivan BARTOŠ, Rick FALKVINGE a Cory DOCTOROW. *Autorské právo*. 2015: sborník č. 3/2015.: Medias res, 2015. ISBN 978-80-87957-05-9
- [3] GOLDSTEIN, Paul a P. B. HUGENHOLTZ. *International copyright: principles, law, and practice*. 2nd ed. Oxford: Oxford University Press, 2010. ISBN 978-0-19-973710-9
- [4] ČADA, Karel. *Chránit / nechránit, to je otázka: výsledky výzkumu a vývoje, jejich ochrana a komercializace*. 1. vyd. Plzeň: Alevia, 2014. ISBN 978-80-905538-0-4
- [5] Česká pirátská strana. *Co Pirátům vadí na copyrightu a jak by se měl změnit*. Wiki.pirati.cz [online]. [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: <https://wiki.pirati.cz/playground/copyright>
- [6] Epravo. *Právní aspekty veřejné produkce*. Epravo.cz [online]. 2015 [cit. 2017-03-25]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/pravni-aspekty-verejne-produkce-98070.html>
- [7] Czechinvest. *Aplikační výklad pro vymezení pojmů drobný, malý a střední podnikatel*. Czechinvest.cz [online].2014, s. 15 [cit. 2017-04-15]. Dostupné z:<http://www.czechinvest.org/data/files/definice-maleho-a-stredniho-podniku-2-1112.pdf>
- [8] Ministerstvo průmyslu a obchodu. *Zpráva o vývoji malého a středního podnikání a jeho podpoře v roce 2015*. Mpo.cz. [online]. 2016 [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/male-a-stredni-podnikani/studie-a-strategicke-dokumenty/zprava-o-vyvoji-maleho-a-stredniho-podnikani-a-jeho-podpore-v-roce-2015--221710/>

- [9] Český statistický úřad. *Ekonomické subjekty v Libereckém kraji k 31. 12. 2016*. Czso.cz [online]. 2017 [cit. 2017-04-20]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xl/170125_res
- [10] MYŠKA, Matěj. KYNCL, Libor. POLČÁK, Radim. ŠAVELKA, Jaromír. *Veřejné licence v České republice*. [online]. 1. vyd. Brno: Tribun EU, 2012. 130 s. ISBN 978-80-263-0344-2. [cit. 2017-04-20] Dostupné z: <https://is.muni.cz/www/102870/Prirucka.pdf>
- [11] TELEČ, Ivo. TŮMA, Pavel. *Autorský zákon: komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2007. 971 s. ISBN 978-80-7179-608-4
- [12] Creative Commons. *Licenční prvky*. Creativecommons.cz [online]. [cit. 2017-04-01]. Dostupné z: <http://www.creativecommons.cz/licence-cc/licencni-prvky/>
- [13] Copymarket. *Fungování systému Copymarket.cz: Jak Copymarket.cz funguje?* Copymarket.cz [online]. 2016 [cit. 2017-03-25]. Dostupné z: <https://www.copymarket.cz/fungovani>
- [14] Český rozhlas. *Rozhlasový poplatek: Základní informace pro firmy a organizace*. Rozhlas.cz [online]. [cit. 2017-04-18]. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/poplatek/pravnickeosoby/_zprava/1457016
- [15] MATĚJČÍČNÝ, Tomáš. *Kolektivní správa autorských práv*. 1. vyd. Plzeň: Vydavatelství a Nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. 128 s. ISBN 978-80-7380-528-9
- [16] OSA. *Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním, z. s.: Kdo jsme*. Osa.cz [online]. [cit. 2017-04-22]. Dostupné z: <http://www.osa.cz/hlavn%c3%ad-menu/kdo-jsme/o-n%c3%a1s.aspx>
- [17] OSA. *Výroční zpráva OSA o činnosti a hospodaření za rok 2015*. Ročenka OSA 2015 [online]. 2016, 2015, 120 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.osa.cz/dolni-menu/ke-sta%C5%BEEen%C3%AD/v%C3%BDro%C4%8Dn%C3%AD-zpr%C3%A1vy/rok-2015.aspx>
- [18] Intergram. *Kdo jsme*. Intergram.cz [online]. [cit. 2017-03-01]. Dostupné z: <http://www.intergram.cz/cs/kdo-jsme/>

- [19] Intergram. *VÝROČNÍ ZPRÁVA společnosti INTERGRAM za rok 2015* [online]. 2016, 2016, 16 [cit. 2017-04-03]. Dostupné z:
https://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0ahUKEwjIu_vk8dbTAhUIJFAKHYPsCsEQFggmMAA&url=http%3A%2F%2Fwww.intergram.cz%2Ffiles%2Fvyrocni_zprava_2016.docx&usg=AFQjCNEPFDMGe4a18mVfF_H-GqDg3hwhGA&sig2=iiJB126wzoMoCmjxRZ5BnQ&cad=rja
- [20] Dilia. *O DILIA*. Dilia.cz[online]. [cit. 2017-04-04]. Dostupné z:
<http://www.dilia.cz/index.php/o-nas>
- [21] OAZA. *O nás*. Oaza.eu[online]. [cit. 2017-04-14]. Dostupné z:
<http://www.oaza.eu/obecne/o-nas.html>
- [22] *Ochranná organizace autorská* [online]. [cit. 2017-03-18]. Dostupné z:
<http://www.ooas.cz/>
- [23] Gestor. *Co je to právo na odměnu za opětovný prodej autorského díla*. Gestor.cz [online]. [cit. 2017-03-18]. Dostupné z: <http://www.gestor.cz/cs/>
- [24] *Nález Ústavního soudu ČR ze dne 15. dubna 2014, sp. zn. II. ÚS 3076/13*. Brno, 2014. Dostupné také z:
http://www.usoud.cz/fileadmin/user_upload/Tiskova_mluvci/Publikovane_nalezy/II._US_3076_13.pdf
- [25] *Bránit se výpalnému je normální*. Podnikatel.cz [online]. 2014 [cit. 2017-04-02]. Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/clanky/branit-se-vypalnemu-je-normalni-do-boje-vstupuje-renomovany-pravnik/>
- [26] *General terms of use - Jamando*. Jamendo.com [online]. [cit. 2017-04-17]. Dostupné z: <https://licensing.jamendo.com/en/static/termsandconditions>
- [27] *Osm důvodů proč si pořídit vlastní rádio od IS Media*. IS Media [online]. [cit. 2017-04-11]. Dostupné z: <https://www.ismedia.cz/radio#proc-mit-radio>

[28] Česká pirátská strana. *Hrajeme svobodnou hudbu!* [online]. [cit. 2017-04-02].

Dostupné z: <https://wiki.pirati.cz/hudba/start>

[29] Česká televize. *Televizní poplatek - podnikatelé* [online]. [cit. 2017-04-07]. Dostupné

z: <https://karty.ceskatelevize.cz/custom/podnikatele.php>

[30] MATZNER, Jiří. *Podnikatelé a kolektivní správa*. Právní prostor [online]. 2015 [cit.

2017-03-18]. Dostupné z: [http://www.pravniprostor.cz/clanky/ostatni-pravo/podnikatele-a-](http://www.pravniprostor.cz/clanky/ostatni-pravo/podnikatele-a-kolektivni-sprava-za-co-se-na-provozovnach-musi-platit-a-komu)

[kolektivni-sprava-za-co-se-na-provozovnach-musi-platit-a-komu](http://www.pravniprostor.cz/clanky/ostatni-pravo/podnikatele-a-kolektivni-sprava-za-co-se-na-provozovnach-musi-platit-a-komu)

[31] *O2 TV Bussiness* [online]. [cit. 2017-04-22]. Dostupné z:

<https://www.o2.cz/podnikatel/o2tv-business/>

[32] KŘÍŽ, Jan. *Aktuální otázky práva autorského a práv průmyslových*. V Praze:

Karolinum, 2009. ISBN 978-80-246-1751-0.

Seznam příloh

Příloha A	Dotazník – Varianta A - pro podniky hrající hudbu	90
Příloha B	Dotazník – Varianta B - pro podniky nehrající hudbu	92
Příloha C	Všechny výsledky – Varianta A	94
Příloha D	Všechny výsledky – Varianta B	95
Příloha E	Letáček propagující svobodnou hudbu.....	96

Příloha A Dotazník – Varianta A - pro podniky hrající hudbu

Možnosti a trendy v licencování audiovizuálního obsahu v MSP

Dobrý den,

dovolte mi obrátit se na Vás s prosbou o vyplnění tohoto dotazníku. Jmenuji se Tomáš Kvapil a zpracovávám diplomovou práci týkající se problematiky poskytování a licencování hudby v malých a středních podnicích.

Dotazník je anonymní a Vámi poskytnuté údaje budou využity pouze a výhradně pro účely diplomové práce.

Při vyplňování zakroužkujte jednu či více možných odpovědí, případně využijte políčko *Jiné* pro vlastní odpověď.

Za Vaši ochotu a čas strávený vyplňováním dotazníku předem děkuji!

1) Do jaké kategorie spadá Vás podnik?

- (A) Restaurační zařízení (restaurace, kavárny, cukrárny, fastfoody,...)
- (B) Prodejna
- (C) Provozovna
- (D) Sportovní či rekreační centrum
- (E) Jiné: _____

2) Pouštíte ve Vašich prostorách podniku hudbu?

- (A) Ano
- (B) Ne

3) Pokud ano, jakou službu využíváte?

- (A) Rádiová stanice
- (B) Internetové rádio
- (C) Televizní stanice
- (D) Internetové služby (YouTube, Spotify,...)
- (E) Svobodné licence
- (F) Nevyužívám žádnou službu
- (G) Jiné: _____

4) U koho máte uzavřenou licenční smlouvu k užití hudby?

- (A) Kolektivní správce OSA
- (B) Kolektivní správce INTERGRAM
- (C) Internetové komerční rádio (Jamendo, IS Media, ...)
- (D) Nelicencuji
- (E) Jiné: _____

5) Za jakým účelem hrajete hudbu v prostorách podniku?

- (A) Navození příjemné atmosféry
- (B) Přilákání zákazníků
- (C) Ovlivnění chování zákazníků
- (D) Zaměstnancům (lepší pracovní prostředí)
- (E) Nevím, bez hudby by to nebylo ono
- (F) Jiné: _____

- 6) Jakým technickým vybavením disponují Vaše prostory?
(A) Rádio	Počet kusů: _____
(B) Reproduktory	Počet kusů: _____
(C) Televize	Počet kusů: _____
(D) Jukebox	Počet kusů: _____
(E) Jiné _____	Počet kusů: _____
- 7) Jaká je měsíční výše Vašich nákladů spojených s poskytováním hudby?
- (A) 0 - 100 Kč
 (B) 100 - 250 Kč
 (C) 250 – 500 Kč
 (D) 500 – 1000 Kč
 (E) Více než 1000 Kč
 (F) Nevím
- 8) Jaká si myslíte, že je měsíční výše Vašich poplatků za poskytování hudby?
- (A) Nízká
 (B) Adekvátní
 (C) Vysoká
 (D) Nevím
- 9) Jaký si myslíte, že je systém výpočtu výše poplatků u kolektivních správců?
- (A) Vhodný
 (B) Spravedlivý
 (C) Nevhodný
 (D) Nespravedlivý
 (E) Nevím
 (F) Jiný názor: _____
- 10) Znáte pojem svobodná hudba?
- (A) Ano
 (B) Ne
- 11) Víte, že řádným použitím svobodné hudby se dají snížit náklady na hudbu?
- (A) Ano
 (B) Ne
- 12) Pokud znáte některý z pojmů, zakroužkujte jej:
- (A) Kolektivní správce OSA
 (B) Kolektivní správce INTERGRAM
 (C) Free culture
 (D) Public Domein
 (E) Jamendo
 (F) IS Media
 (G) Creative Common
 (H) Copymarket

Příloha B Dotazník – Varianta B - pro podniky nehrající hudbu

Možnosti a trendy v licencování audiovizuálního obsahu v MSP

Dobrý den,

dovolte mi obrátit se na Vás s prosbou o vyplnění tohoto dotazníku. Jmenuji se Tomáš Kvapil a zpracovávám diplomovou práci týkající se problematiky poskytování a licencování hudby v malých a středních podnicích.

Dotazník je anonymní a Vámi poskytnuté údaje budou využity pouze a výhradně pro účely diplomové práce.

Při vyplňování zakroužkujte jednu či více možných odpovědí, případně využijte políčko *Jiné* pro vlastní odpověď.

Za Vaši ochotu a čas strávený vyplňováním dotazníku předem děkuji!

1) Do jaké kategorie spadá Vás podnik?

(A) Restaurační zařízení (včetně kaváren, cukráren, fastfoodů,...)

(B) Prodejna

(C) Provozovna

(D) Sportovní či rekreační centrum

(E) Jiné: _____

2) Pouštíte ve Vašich prostorách podniku hudbu?

(A) Ano

(B) Ne

3) Pokud ne, jaký k tomu máte důvod?

(A) Hudba není vhodná pro můj druh podnikání

(B) Hudbu v podniku neuznávám

(C) Vysoké náklady spojené s produkcí hudby

(D) Mám strach z kolektivních správců a jejich pokut

(E) Jiné: _____

4) Přemýšlel/a jste někdy o zprovoznění hudby ve Vašich prostorách?

(A) Ano

(B) Ne

5) Znáte výzkumy prokázaný dopad hrané hudby na chování zákazníka?

(A) Ano

(B) Ne

6) Zvážil/a byste možnost mít v podniku hudbu, kdyby byla zdarma?

(A) Ano

(B) Ne

- 7) Jaká si myslíte, že je výše poplatků za poskytování hudby u kolektivních správců?
(A) Nízká
(B) Adekvátní
(C) Vysoká
(D) Nevím
- 8) Jaký si myslíte, že je systém výpočtu výše poplatků u kolektivních správců?
(A) Vhodný
(B) Spravedlivý
(C) Nevhodný
(D) Nespravedlivý
(E) Nevím
(F) Jiný názor: _____
- 9) Znáte pojem svobodná hudba?
(A) Ano
(B) Ne
- 10) Víte, že řádným použitím svobodné hudby se dají snížit náklady na hudbu?
(A) Ano
(B) Ne
- 11) Pokud znáte některý z pojmů, zakroužkujte jej:
(A) Kolektivní správce OSA
(B) Kolektivní správce INTERGRAM
(C) Free culture
(D) Public Domein
(E) Jamendo
(F) IS Media
(G) Creative Common
(H) Copymarket
- 12) Zvážíte do budoucna použití hudby ve Vašem podniku?
(A) Určitě ano
(B) Spíše ano
(C) Nevím, možná
(D) Spíše ne
(E) Určitě ne

Příloha C Všechny výsledky – Varianta A

Varianta A		CELKEM	
		SUM	%
1	A	16	44%
	B	17	47%
	C	2	6%
	D	1	3%
	E	0	0%
2	A	36	100%
	B	0	0%
3	A	16	44%
	B	3	8%
	C	0	0%
	D	9	25%
	E	0	0%
	F	7	19%
	G	2	6%
4	A	16	44%
	B	6	17%
	C	3	8%
	D	17	47%
	E	0	0%
5	A	25	69%
	B	5	14%
	C	6	17%
	D	24	67%
	E	3	8%
	F	0	0%
6	A	16	44%
	B	21	58%
	C	2	6%
	D	0	0%
	E	0	0%

Varianta A		CELKEM	
		SUM	%
7	A	16	44%
	B	10	28%
	C	8	22%
	D	2	6%
	E	0	0%
8	A	14	39%
	B	8	22%
	C	14	39%
9	A	0	0%
	B	0	0%
	C	13	36%
	D	13	36%
	E	18	50%
	F	0	0%
10	A	7	19%
	B	29	81%
11	A	8	22%
	B	28	78%
12	A	18	50%
	B	8	22%
	C	0	0%
	D	0	0%
	E	7	19%
	F	1	3%
	G	1	3%
	H	0	0%

Příloha D Všechny výsledky – Varianta B

Varianta B		CELKEM	
		SUM	%
1	A	1	4%
	B	22	81%
	C	4	15%
	D	0	0%
	E	0	0%
2	A	0	0%
	B	27	100%
3	A	2	7%
	B	0	0%
	C	12	44%
	D	10	37%
	E	4	15%
4	A	18	67%
	B	9	33%
5	A	10	37%
	B	17	63%
6	A	21	78%
	B	6	22%
7	A	0	0%
	B	2	7%
	C	17	63%
	D	8	30%

Varianta B		CELKEM	
		SUM	%
8	A	0	0%
	B	0	0%
	C	5	19%
	D	5	19%
	E	19	70%
	F	0	0%
9	A	7	26%
	B	20	74%
10	A	3	11%
	B	24	89%
11	A	19	70%
	B	12	44%
	C	0	0%
	D	0	0%
	E	1	4%
	F	1	4%
	G	0	0%
	H	0	0%
12	A	3	11%
	B	10	37%
	C	8	30%
	D	2	7%
	E	4	15%

Příloha E Letáček propagující svobodnou hudbu

Nechcete už platit
nepřiměřeně vysoké poplatky
za licencování hudby ve Vašem podniku?

VYUŽÍVEJTE SVOBODNOU HUDBU!

JAK LICENCOVAT SVOBODNOU HUDBU V PODNIKU?

IS MEDIA JAMENDO

www.ismedia.cz www.jamendo.com

Více info na:

<https://wiki.pirati.cz/hudba/start>

<http://www.creativecommons.cz>

